

SLOVENSKI

Izdaja in tiska časopisno-založniško podjetje Slov. poročevalce — Direktor: Rudi Janhuba — Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vošnjak — Za tisk odgovarja Franc Plevel — Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5, telefon 23-522 do 23-526 — Uprava: Ljubljana, Tomšičeva 5/11, telefon 23-522 do 23-528 — Oglašni oddelki: Ljubljana, Kardeljeva ulica 4, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 26.463, za sunanje 21-832 — Poštni predal 29 — Tekoči račun Narodne banke 601-T-163 — Mesečna naročnina 200 din

Poročevalec

NOVO VZDUŠJE V SVETOVNI POLITIKI

Zmagala je težnja vseh PO MIROLJUBNEM SODELOVANJU

Udeleženci in opazovalci ženevske konference so enotni v mnenju, da je pot do nadaljnjega sporazuma sedaj na široko odprta — Pred odhodom iz Ženeve so predsedniki vlad in njihovi zunanji ministri potrdili prepričanje, da je bil na konferenci dosežen velik uspeh za stvar miru v svetu — Edino zahodnonemški opazovalci se ne strinjajo z ugodno oceno sestanka

ZENEVA, 24. jul. (Tanjug) Velik uspeh ženevskega sestanka šefov vlad štirih velikih držav krepi danes številne politične predstavnike vzhoda in zahoda v njihovem prepričanju, da je svet pred novimi možnostmi nadaljnjeja popuščanja mednarodne napetosti in mirnega reševanja svetovnih problemov. Sklep šefov vlad, da konkretno določijo datum naslednjega sestanka svojih ministrov za zunanje zadeve, ki bodo oktobra v Ženevi razpravljali o prejetih direktivah, ocenjujejo kot enega glavnih elementov tega velikega uspeha.

Zadovoljstvo ob tej temeljni spremembi vzdušja so izrazili včeraj šefi vlad vseh štirih držav, v komentarjih, ki so jih dali danes predstavniki njihovih delegacij, pa je znova potrjeno isto prepričanje. Predstavnik ameriške delegacije je danes poudaril, da je prišlo do uspeha, predvsem zaradi »popolne iskrenosti«, s katero so šefi vlad razpravljali o svetovnih problemih.

Diplomatska kronika

Beograd, 24. jul. (Tanjug). — Ambasador LR Kitajske v Jugoslaviji g. Vu Sju Cjuan, ki je z direktorjem »Borbe« Vlakom Begovićem preživel nekaj dni v Bosni in Hercegovini ter v Srbiji, se je sinoči vrnil v Beograd. Med svojim krajšim obiskom je kitajski veleposlanik obiskal med drugim Brčko, Tuzlo, Zenico, Sarajevo, Jablanico, Zvornik, Loznico in Šabac. Ogleдал si je industrijske objekte, hidroelektrarne, rudnike in kmetijska posestva, ter je imel več razgovorov s predstavniki lokalne oblasti, množičnih organizacij in s funkcionarji delavskih svetov.

Skupno z veleposlanikom — g. Cjuanom in direktorjem »Borbe« Vlakom Begovićem je bil na tem potovanju tudi svetnik kitajskega veleposlaništva v Beogradu g. Jetan.

Beirut, 24. julija. (Tanjug). — Jugoslovanski odpravnik poslov v Libanonu Miloš Lalović je obiskal včeraj predsednika libanonske vlade in mu čestital k sestavi nove vlade. Med obiskom je bilo govora o razvoju libanonsko-jugoslovanskih odnosov. Predsednik Sami Solh je ob tej priložnosti izrazil zadovoljstvo zaradi prijateljskega razvoja, ki koristijo obema državam.

Beirut, 24. julija. (Tanjug). — Veliki štirje so sinoči in danes zapustili Ženevo. Konferenca je končana. V sedmi dvorani, kjer so se te dni zasedali Ekonomsko-socialni svet OZN. Do jutri zvečer morajo tudi novinarji zapustiti Maison dela Presse, kjer je danes vse bolj poredko po mikrofonu kličejo novinarje k telefonu. Zadnja poročila in komentarji bodo oddani nočjo.

Kakšni so uspehi konference? V glavnem lahko ponovimo to, kar smo ugotovili že v prvi polovici sestanka štirih. Predsedniki vlad ZDA, Sovjetske zveze, Velike Britanije in Francije, ki so b prihodno v Ženevo izražali željo, da bi izpolnili upanje človeštva v mir, so odšli iz Ženeve zadovoljni z delom, ki so ga tu opravili. Zunanji ministri, ki so spremljali svoje šefe in jim pomagali pri pripravljanih predlogih za rešitev posameznih vprašanj, pa so zapustili Ženevo v upanju, da bodo oktobra, ko se bodo zopet sestali ob Lemenškem jezeru, lahko našli tudi konkretne rešitve na osnovi direktiv ženevske deklaracije.

Nihče ni mogel pričakovati, da bodo veliki štirje v šestih dneh ženevskih razgovorov našli konkretne rešitve za težka vprašanja, ki so bila na dnevnem redu. Pričakovalo se je le, da bo v osebnih stikih med štirimi predsedniki ostvarjeno ozračje pomirjenja in razumevanja, ki naj bi omogočilo nadaljnji razvoj medsebojnih odnosov, prenehanje hladne vojne, začetek nove ere aktivne koeksistence. Ta pričakovanja so bila izpolnjena in v tem je uspeh ženevske konference. Veliki štirje so izmenjali svoje predloge in ideje v novem duhu, v mnogih konkretnih vprašanjih so zblížili svoja stališča in kar je najvažnejše — vzpostavili osnovno, ki bo omogočilo konstruktivno delo zunanjih ministrov.

A. Stanovnik

devno izmenjavo stališč. Po tem mnenju bi se mogli privatni razgovori med sovjetskimi, ameriški in britanskimi predstavniki nadaljevati sedaj po diplomatskih kanalih in ministri za zunanje zadeve bi lahko na naslednjem sestanku razpravljali o sklicanju mednarodne konference o azijskih vprašanjih. Medtem pa je večina sodelujočih na sestanku štirih že zapustila Ženevo. Člani sovjetske delegacije na čelu z Bulganinom, Hruščevim, Molotovom in Zukovim so odpotovali davi okoli 9. ure. Malo poprej je z letalom odpotoval iz Ženeve v London tudi britanski minister za zunanje zadeve MacMillan. Britanski predsednik Eden je odpotoval v zgodnjih popoldanskih urah, skoraj v istem času so Ženevo zapustili tudi člani francoske delegacije predsednik Faure in minister Pinay. Ameriška delegacija je odpotovala že v celoti. Predsednik Eisenhower je krenil na pot sinoči, takoj po sklepi seji v Palači narodov, državni sekretar Dulles pa nekaj pozneje.

Predsednik vlad in njihovi ministri so potrdili v svojih izjavah pred odhodom iz Ženeve svoje globoko prepričanje, da je bil v Ženevi dosežen velik uspeh za stvar miru v svetu. Zanimivo je poudariti, da se s tem mnenjem, ki ga v celoti podpirajo tudi številni predstavniki drugih držav, ki niso sodelovali v ženevskih razgovorih, ne strinjajo samo opazovalci zahodnonemške vlade. Se sinoči je bilo reagiranje zahodnonemške delegacije zelo neravno. Neki nemški predstavniki je dejal, da je sporazum o direktivah »porazen za težnje Nemčije«. Nemški predstavniki insistirajo, da konferenca ne samo, da ni rešila vprašanja združitve Nemčije, ampak je to vprašanje, ki je imelo prednost v stališčih zahodnih delegacij, sedaj potisnjeno s poudarjanjem pomena vprašanja varnosti v Evropi. Nemški opazovalci posebno ostro reagirajo na predloge britanske delegacije — ki so jih na konferenci sprejeli — po katerih bi bilo potrebno razmisliti o možnosti za upostavitve demilitarizirane cone v Nemčiji in okoli nje. Nemški opazovalci namreč smatrajo, da velike države niso pooblašene razpravljati o vprašanjih, ki sodijo v delokrog suverene zahodnonemške vlade. Zaradi tega zelo ostrega in negativnega reagiranja nemških predstavnikov tu z zanimanjem pričakujejo jutrišnje tiskovne konference nemškega kanclerja Adenauerja, ki je, vsaj uradno, na oddihu v Münrenu, približno 200 km severovzhodno od Ženeve.

Po končanem delu

Eisenhower, Bulganin, Faure in Eden o rezultatih ženevskega zasedanja

Washington, 24. jul. (AFP). — Predsednik ZDA Eisenhower je pripeljal danes ob 14.40 na washingtonsko letališče iz Ženeve. Eisenhowerja so sprejeli podpredsednik Nixon z večino članov vlade, številni senatorji in člani Predstavnškega doma ter šefi velikega števila diplomatskih misij. Čeprav je močno deževalo, je predsednik Eisenhower pristopil k mikrofonu in izrazil zadovoljstvo, da se je po »napornem tednu« vrnil v ZDA.

»Kakšni bodo rezultati ženevske konference, to trenutno nihče ne more reči — je dejal. Naslednji meseci nam bodo dali točne napovedi glede tega. Na vsak način, prišlo je do novih stikov, na svetu je novo obdobje in prijeteljsva.

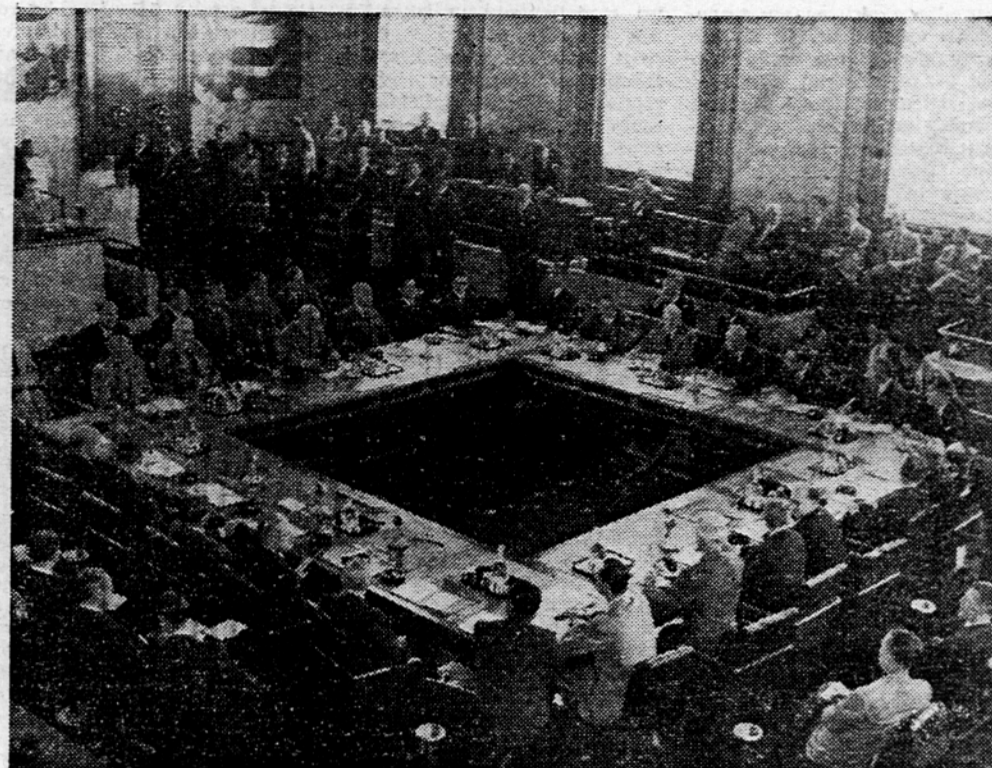
Predsednik ZDA je posebno poudaril naloge, ki jih je opravil zunanji minister Dulles, ne samo v Ženevi, ampak tudi na predhodnih konferencah. Berlin, 24. jul. (DPA). — Šef sovjetske delegacije predsednik Bulganin, ki je pred odhodom v Ženevo poudaril, da bo sestank štirih nedvomno pozitivno vplival na mednarodni položaj, da je z njim prišlo do nove etape v odnosih med štirimi državami ter zagotovil, da bo sovjetska vlada vložila vse napore za izvršitev ženevskih sklepov, da bi tako nadaljevala delo, ki je tamkaj začeto, je prisel danes z drugimi člani sovjetske delegacije v vzhodni Berlin. V spremstvu predsednika vlade Vzhodne Nemčije Ota Grotewohla so se člani sovjetske delegacije v odprtem avtomobilu odpravili z letališča Schönfeld v sovjetsko veleposlaništvo.

Pariz, 24. jul. (AFP). Po vrnitvi iz Ženeve v Pariz je predsednik francoske vlade Edgar Faure izjavil, da je na ženevski konferenci dobil ugoden vtis. Krenili smo po dolgi in težki poti, vendar sem neomajno prepričan, da je to dobra pot — je poudaril francoski predsednik vlade. Edgar Faure je dodal, da vsa vprašanja, razumljivo, niso rešena, da pa je prišlo do skupne resolucije in navodil, katerih smoter je določiti delo ministrov za zunanje zadeve. Ženeva, 24. jul. (Reuter) Predsednik britanske vlade Anthony Eden je danes izjavil, ko je zapustil Ženevo, da so rezultati ženevske konference dobri. Dodal je, da je treba te rezultate v veliki meri pripisati predsedniku Eisenhowerju. Predsednik Eden je odpotoval z letalom iz Ženeve nekaj minut po 16. uri.

Ho Ši Minh o pomenu obljubljene pomoči Hanoi, 24. julija (AFP). Predsednik vlade Severnega Vietnama Ho Ši Minh je v kratkem govoru, ki ga je imel včeraj pred nekaj deset tisoč osebami v prisotnosti članov svoje vlade ter diplomatskega zbora, govoril o rezultatih svojega uradnega enomesečnega obiska na Kitajskem in v Sovjetski zvezi. Ho Ši Minh je poudaril pomen »brezpogojne pomoči«, ki sta jo Severnemu Vietnamu dali Kitajsko in Sovjetska zveza. Kitajsko bo dala demokratični republik Vietnamu pomoč v vrednosti približno 128 milijonov frankov v petih letih. ZSSR pa bo dala pomoč v vrednosti 34 milijonov frankov v dveh letih. Predsednik Ho Ši Minh je dodal, da bo ta pomoč vsebovala kredite in pošiljke materiala.

Razgovor o Daljnem Vzhodu Ženeva, 24. julija (AFP). Britanski predsednik Anthony Eden je razpravljal sinoči s sovjetskim ministrom za zunanje zadeve Molotovom o daljnovzhodnih vprašanjih. Na sprejemu, ki ga je priredil sinoči predsednik sovjetske vlade Bulganin v čast britanske delegacije, sta Eden in Molotov razgovarjala o vprašanjih Indokine, Kitajske in Formoze. V notki, ki jo je nedavno poslala Veliki Britaniji zaradi razvoja dogodkov v Južnem Vietnamu, je sovjetska vlada predložila, naj bi prišlo do posveta vseh držav podpisnic ženevskih sporazumov o premirju v Indokini. Zvedelo se je, da je britanski predsednik sinoči sporočil Molotovu, da bodo tri zahodne države storile vse, kar morejo, da bi preprečile južnovietnamskega predsednika Diema, naj začne s pogajanjem s severnovietnamsko vlado o izpolnitvi določil ženevskega sporazuma.

TELEGRAMI ALŽIR, 24. jul. (AP). V akciji cilžani, do katere je prišlo vzhodno od Constantina, so francoske oborožene sile ubile danes ponoči dva alžirska opornika, tri težko ranile, 14 pa zajele. BONN, 24. jul. (Reuter). Predsednik Zahodne Nemčije Theodor Heuss je danes podpisal zakon, s katerim se vlada pooblašča, da rekrutira 6.000 dobrovoljcev za oborožene sile, ki bodo imele 500 tisoč oseb. Zakon bo začel veljati v ponedeljek. BONN, 24. jul. (AFP). Na sinočni seji je izvršni odbor stranke beguncev sprejel resolucije, v kateri je rečeno, da bo bodoče stališče te stranke do vlade »odvisno od naporov, ki jih bo vlada vložila za doseg združitve Nemčije. Predsednik stranke pa je izjavil, po sebi izvršnega odobranja vlada sprejela sklep o izstavanju iz koalicijske vlade. TAJPEH, 24. jul. (Reuter). Del posadke sovjetskega tankerja »Taupse«, ki so ga Cangskajskove oblasti od 23. junija letos zadrževale na Formozu, se bo v torek vrnil z letalom v ZSSR. Vrnitev teh mornarjev, je bilo doseženo ob posredovanju francoskega veleposlaništva v Tajpehu. TEL AVIV, 24. jul. (AFP). Po sporočilu izraelskega vojaškega predstavnika je skupina oboroženih Egipčanov vdrla danes na izraelsko ozemlje. Predstavniki je dejal, da je ta skupina streljala na izraelsko ozemlje in da se je umaknila po obojestranskem ognju. KUALA LUMPUR, 24. jul. (Reuter). Na Malaji bodo 27. julija prve volitve. Politični opazovalci napovedujejo, da bo na volitvah zmagaala trojna zveza, ki jo sestavljajo združena malajska nacionalna stranka, zveza Kitalec in stranka kongresov Indijcev na Malaji. Trojna zveza je obljubila, da bo zahtevala, naj Malaja, ki je britanska kolonija do 1958 leta, dobi neodvisnost.

Razgovori štirih delegacij so dali pričakovane uspehe

Dober odmev v OZN

Večina delegacij v OZN gleda z zaupanjem na napovedani sestanek zunanjih ministrov, ki bo prav takrat, ko bo tudi deseto redno zasedanje OZN

NEW YORK, 24. jul. (AFP) Diplomatski krogi pri Združenih narodih izražajo zadovoljstvo ob rezultatih ženevske konference, poudarjajoč, da bodo stiki, do katerih je prišlo v Ženevi, ter skupno formulirana navodila za oktobrski sestanek zunanjih ministrov, prispevali tudi k boljšemu delu organov Združenih narodov. Razgovori v Ženevi bodo omogočili, da bo v bodoče uspešneje teklo delo Varnostnega sveta, ki lahko deluje samo na načelu soglasnosti ter podkomisije za razorožitev.

Po mnenju teh krogov bo na naslednjem sestanku podkomisije za razorožitev, ki bo 29. avgusta v New Yorku, mogoče ugotoviti ne samo, da obstaja soglasnost o številnem stanju oboroženih sil petih velikih držav in postopni razorožitvi, ampak da je prišlo tudi do novih idej, ki so jih objavile najbolj odgovorne osebe. Lahko se pričakuje, poudarjajo ti krogi, da se bodo zmanjšale težave v vprašanju nadzorstva in prepovedi uporabe nuklearnega orožja in da bo prišlo končno do sporazuma v tem vprašanju.

Ti krogi smatrajo, da se bo sedaj lahko pristopilo tudi k reševanju vprašanja sprejema novih članov v OZN, vprašanja »ki je na mrtvi točki od 1947. leta zaradi nepomirljivega ameriškega in sovjetskega stališča in osebnih interesov.« Menijo tudi, da se bo vpliv ženevske konference in neposrednih stikov med vzhodom in zahodom občutil še v drugih organih Združenih narodov in specializiranih agencij, kakor so Ekonomska komisija za Evropo, Organizacija za znanost, prosveto in kulturno in Ekonomsko-socialni svet. Diplomatski krogi so že mnega

gusta v New Yorku, mogoče ugotoviti ne samo, da obstaja soglasnost o številnem stanju oboroženih sil petih velikih držav in postopni razorožitvi, ampak da je prišlo tudi do novih idej, ki so jih objavile najbolj odgovorne osebe. Lahko se pričakuje, poudarjajo ti krogi, da se bodo zmanjšale težave v vprašanju nadzorstva in prepovedi uporabe nuklearnega orožja in da bo prišlo končno do sporazuma v tem vprašanju.

Velika večina delegacij gleda z zaupanjem na napovedani sestanek zunanjih ministrov, do katerega bo prišlo prav takrat, ko bo tudi deseto redno zasedanje OZN. Menijo, da so na ženevskih razgovorih postavljene solidne temelji, hkrati pa tudi, da je prišlo do ugodnega ozračja za postopno reševanje vseh spornih vprašanj v skladu s principi Ustanovne listine Združenih narodov.

Zaradi tega smatrajo, da ženevski sestank po svojih ciljih stavkov po svojem značaju predstavlja del neposredne aktivnosti Združenih narodov. Na proslavi v San Franciscu skorajda ni bilo delegacije, ki ne bi poudarila potrebe, da bi do sestanka prišlo in ki ne bi na ta ali na drug način izrazila svoj optimizem.

»Kmalu — piše list — bo prišlo med obema državama do izmenjave gospodarskih misij. Ni dvoma, da je gospodarsko sodelovanje važno, ne sme pa se pozabiti na tisti del izjave Tito — Nehru, v katerem so predvidene tesnejše kulturne vezi med obema državama, kar je ne samo želja prebivalstva obeh držav, ampak tudi važen element v razvijanju prijateljstva in medsebojnega spoznavanja.«

»Hindustan Times«, ki je blizu vlade, piše davi o izkušnjah obiska predsednika Nehruja v Evropi in v zvezi s tem predlaga nagle in konkretne korake za tesnejše kulturne vezi z Jugoslavijo. »Kmalu — piše list — bo prišlo med obema državama do izmenjave gospodarskih misij. Ni dvoma, da je gospodarsko sodelovanje važno, ne sme pa se pozabiti na tisti del izjave Tito — Nehru, v katerem so predvidene tesnejše kulturne vezi med obema državama, kar je ne samo želja prebivalstva obeh držav, ampak tudi važen element v razvijanju prijateljstva in medsebojnega spoznavanja.«

»Hindustan Times«, ki je blizu vlade, piše davi o izkušnjah obiska predsednika Nehruja v Evropi in v zvezi s tem predlaga nagle in konkretne korake za tesnejše kulturne vezi z Jugoslavijo. »Kmalu — piše list — bo prišlo med obema državama do izmenjave gospodarskih misij. Ni dvoma, da je gospodarsko sodelovanje važno, ne sme pa se pozabiti na tisti del izjave Tito — Nehru, v katerem so predvidene tesnejše kulturne vezi med obema državama, kar je ne samo želja prebivalstva obeh držav, ampak tudi važen element v razvijanju prijateljstva in medsebojnega spoznavanja.«

»Hindustan Times«, ki je blizu vlade, piše davi o izkušnjah obiska predsednika Nehruja v Evropi in v zvezi s tem predlaga nagle in konkretne korake za tesnejše kulturne vezi z Jugoslavijo. »Kmalu — piše list — bo prišlo med obema državama do izmenjave gospodarskih misij. Ni dvoma, da je gospodarsko sodelovanje važno, ne sme pa se pozabiti na tisti del izjave Tito — Nehru, v katerem so predvidene tesnejše kulturne vezi med obema državama, kar je ne samo želja prebivalstva obeh držav, ampak tudi važen element v razvijanju prijateljstva in medsebojnega spoznavanja.«

»Hindustan Times«, ki je blizu vlade, piše davi o izkušnjah obiska predsednika Nehruja v Evropi in v zvezi s tem predlaga nagle in konkretne korake za tesnejše kulturne vezi z Jugoslavijo. »Kmalu — piše list — bo prišlo med obema državama do izmenjave gospodarskih misij. Ni dvoma, da je gospodarsko sodelovanje važno, ne sme pa se pozabiti na tisti del izjave Tito — Nehru, v katerem so predvidene tesnejše kulturne vezi med obema državama, kar je ne samo želja prebivalstva obeh držav, ampak tudi važen element v razvijanju prijateljstva in medsebojnega spoznavanja.«

nja, da bo položaj, do katerega je prišlo z neposrednimi stiki predsednikov vlad ZDA in ZSSR, mogel prispevati k popuščanju napetosti med ZDA in Kitajsko, kar bi omogočilo Združenim narodom, da v resnici delujejo kot univerzalna organizacija.

Ze na proslavi 10. obletnice OZN v San Franciscu so v Združenih narodih s posebnim zadovoljstvom sprejeli vrsto izjav najbolj odgovornih državnikov velikih sil, ki so jih ocenili kot krepitev vloge OZN. Pretežna večina delegacij v Združenih narodih meni, da so ženevski razgovori potrdili ta stališča. Ko je pozdravil ženevsko konferenco prvega dne njenega dela, je generalni sekretar OZN Dag Hammarskjöld dejal, da smotri te konference predstavljajo tudi smotere OZN. Rešitev nemškega problema ni neposredno na dnevnem redu OZN, vendar pa je svetovna organizacija življenjsko zainteresirana, da bi ta problem rešili, ker predstavlja vir mednarodnih nesoglasij in otežkoča popuščanje v svetu ter reševanje številnih drugih vprašanj. Vse drugo, o čemer so razpravljali v Ženevi, v prvi vrsti vprašanje razorožitve, pa je že leta na dnevnem redu Organizacije združenih narodov.

Zaradi tega smatrajo, da ženevski sestank po svojih ciljih stavkov po svojem značaju predstavlja del neposredne aktivnosti Združenih narodov. Na proslavi v San Franciscu skorajda ni bilo delegacije, ki ne bi poudarila potrebe, da bi do sestanka prišlo in ki ne bi na ta ali na drug način izrazila svoj optimizem.

Velika večina delegacij gleda z zaupanjem na napovedani sestanek zunanjih ministrov, do katerega bo prišlo prav takrat, ko bo tudi deseto redno zasedanje OZN. Menijo, da so na ženevskih razgovorih postavljene solidne temelji, hkrati pa tudi, da je prišlo do ugodnega ozračja za postopno reševanje vseh spornih vprašanj v skladu s principi Ustanovne listine Združenih narodov.

Predlog »Hindustan Timesa«

New Delhi, 24. jul. (Tanjug). »Hindustan Times«, ki je blizu vlade, piše davi o izkušnjah obiska predsednika Nehruja v Evropi in v zvezi s tem predlaga nagle in konkretne korake za tesnejše kulturne vezi z Jugoslavijo.

»Kmalu — piše list — bo prišlo med obema državama do izmenjave gospodarskih misij. Ni dvoma, da je gospodarsko sodelovanje važno, ne sme pa se pozabiti na tisti del izjave Tito — Nehru, v katerem so predvidene tesnejše kulturne vezi med obema državama, kar je ne samo želja prebivalstva obeh držav, ampak tudi važen element v razvijanju prijateljstva in medsebojnega spoznavanja.«

VREMENJE Vremenska napoved za ponedeljek: Povečana oblačnost, vmes v srednji in severni Sloveniji nekaj padavin, deloma nevihtnega značaja. Temperatura se bo rahlo znižala.

Priprave za prenos pristojnosti z državnih organov na gospodarske zbornice

Beograd, 24. jul. — Gospodarski strokovnjaki pri zveznem izvršnem svetu so pripravili predlog odloka, po katerem bo treba niz določenih poslov prenesti iz pristojnosti državnih organov na posamezne gospodarske zbornice. Ta predlog, ki predstavlja nadaljno obdelavo uredb o združevanju gospodarskih organizacij, je bil poslan v proučevanje vsem zveznim in republiškim gospodarskim zbornicam in združenjem, ki bodo, kot je določeno, v začetku septembra dostavili svoje mnenja in predloge o prenosu pristojnosti, kakor tudi o problemih, ki bi se eventualno ob tem pojavili.

Vloga in značaj gospodarskih zbornic in združenj v reguliranju nadaljnjega razvoja našega gospodarstva ter reševanju aktualnih problemov proizvodnje, notranjega tržišča, izvoza in uvoza, bo še večja po predlogu odloka o prenosu določenih poslov iz pristojnosti državnih organov na zbornice. V pristojnosti zbornic bodo vsi oni posli, ki se neposredno tičejo koordinacije dela gospodarskih organizacij v raznih panogah gospodarstva in zagotovitve strokovnega dvigavanja kadrov, kakor tudi odgovarjajočih predpisov o tem. Njihova vloga v pospeševanju in moderniziranju gospodarske dejavnosti bo v novem odloku posebej poudarjena.

Zvezna industrijska zbornica, ki je eno izmed najmočnejših združenj gospodarskih organi-

zacij v naši državi, naj bi bila pooblašena, da bi poleg dosedanjih poslov reševala tudi nekatera važna vprašanja za nadaljnji razvoj in napredek naše industrijske proizvodnje. Nadalje naj bi reševala tudi probleme strokovnega šolanja kadrov za industrijo in poragala pri razdeljevanju in izkoriščanju tehnične pomoči v industriji. Preko svojih združenj in sekcij naj bi spoznamo razpoložljive količine surovin in deviznih sredstev za uvoz opreme, reprodukcijskega materiala in surovin iz inozemstva.

Zvezna zunanja trgovinska zbornica, ki je v svojem dosežanju delu naletela na resne probleme, bo po tem, kar lahko sklepamo iz predloga odloka, postala še bolj odločilen regulator naše zunanje trgovine. Po predlogu naj bi poleg ostalega odredila tudi količine proizvodov in mehaniziranih kontingentov, ki jih lahko izvozimo v določenem časovnem obdobju. To bi izvajala v sporazumu z zvezno industrijsko zbornico, Zvezo kmetijskih zbornic FLRJ in Zvezo trgovinskih zbornic FLRJ. Ta zbornica bi prav tako izdajala posebna dovoljenja za izvoz kontingentiranih proizvodov kakor tudi napotila o načinu razdeljevanja teh proizvodov, a prevzemala bi tudi roke za izvrševanje kompenzacijskih poslov v blagovni izmenjavi z inozemstvom. Poleg tega bi kontrolirala izvozne in uvozne dogovore ter organizirala raz-

govore o najnižjih cenah pri izvozu posameznih proizvodov.

Po predlogu odloka bo Zveza kmetijskih zbornic FLRJ sprejemala med ostalimi tudi predpise o strokovnih kvalifikacijah osebjem, ki se ukvarja s semenarstvom. Prav tako bi ta Zveza dobila pristojnost za vse posle v zvezi s šolanjem kadrov za kmetijstvo in gozdarstvo, opravljala pa bi tudi vrsto novih poslov v zvezi z zaščito rastlin in žvige.

Predvidevajo, da bodo tudi Zveza obrtnih zbornic in republiške zbornice prevzele predpisovanje o načinu pridobivanja strokovne usposobljenosti za upravljanje določenih poslov v posameznih panogah obrtne dejavnosti kakor tudi skrb za dvigovanje mladih kadrov v obrtništvu.

Prenos novih pristojnosti na gospodarske zbornice, o čemer

sedaj diskutirajo, prihaja v trenutku, ko je v glavnem zaključen sistem združevanja gospodarskih organizacij v našem gospodarstvu. Doslej so, kot je znano, ustanovljene zvezne zbornice: industrijska, zunanje-trgovinska, gradbena in prometna, kakor tudi zveze: trgovinskih, kmetijskih, gostinskih in obrtniških zbornic FLRJ.

V svojem dosežanju delu so se gospodarske zbornice izkazale kot zelo primerna demokratična oblika povezovanja neposrednih proizvajalcev pri pridobivanju narodnega dohodka in skrbi za zagotovitev enotnega gospodarskega razvoja države. Prav to dejstvo govori v prid prenosu novih funkcij na zbornice, in to tembolj, ker nekatere od njih, kot n. pr. zvezna industrijska zbornica, učinkovito rešujejo važne probleme s področja novih pristojnosti.

Investicijska posojila za plovne objekte

Beograd, 24. julija (Tanjug). Narodna banka FLRJ je razpisala konkurz za dodeljevanje investicijskih posojil iz splošnega investicijskega fonda ter za nabavo ali gradnjo ladij in drugih plovnih objektov za pomorski, rečni in jezerski promet. Posojila bodo dajali v času od 1.56. do 1960. leta. Na konkurzu bo moglo dobiti sredstva za nabavo vseh vrst ladij za tovrstni in potniški promet, za nabavo tankarjev, remorkerjev, ribi-

skih ladij, bagerjev ter drugih pomorskih, rečnih in jezerskih plovnih objektov. Za posojila se sme zprostiti samo, če bo moglo s posojilom in ostalimi razpoložljivimi sredstvi nabaviti ali zgraditi cel objekt ali pa dokončati gradnjo že pričetelega objekta.

Rok za odplačila posojil za nakup objektov pomorskega prometa ne more biti daljši od 25 let, za nakup ladij in drugih plovnih objektov rečnega in jezerskega prometa pa bo najdaljši rok odplačila 40 let.

Na konkurzu za plovne objekte ne bodo dodeljevali posebnih deviznih sredstev za uvoz opreme, kajti investicijske objekte bo moglo kupovati le v domačih ladjedelnicah. Investitorji bodo morali pri bankah deponirati garancijski znesek v višini 5 odstotkov od zneska, ki so ga dobili na posodo, poleg tega pa tudi pisмено jamstvo, da bodo pri nakupu objekta uporabili tudi lastna sredstva. Zahteva za dodelitev kredita bo upoštevana le, če bo zapolnjen znesek presegeel višino 20 milijonov dinarjev. Za posojilo je moglo zprostiti do 20. septembra t. l.

Pospeševanje industrijske proizvodnje

Beograd, 24. julija. Upravni odbor Zvezne industrijske zbornice je poslal zveznemu izvršnemu svetu v proučevanje predlog letošnjega programa za pospeševanje proizvodnje v vseh inženjerskih panogah. Predlog vsebuje izpopolnitve tehnoloških procesov, razširjenje in izboljšanje strovnosti baz za industrijo, osvojitve novih proizvodov in okrepitev znanstveno-raziskovalnega dela v industrijski proizvodnji. Vse to se bo financiralo iz skladov 1,5 milijarde dinarjev, ki se bodo zbrali po zveznem družbenem planu iz prispevkov vseh gospodarskih organizacij.

Program, ki ga je odobril upravni odbor Zvezne industrijske zbornice, določa med drugim ukrepe za racionalizacijo

porabe premoaga, predvsem v industriji, kjer bi mogli doseči, kakor računajo, prihranek 10 do 13%. Za vse to je nameravan izdatok 30 milijonov dinarjev. S sredstvi sklada za pospeševanje industrijske proizvodnje bodo odkupili tudi načrte strokovnjakov za izdelovanje ekonomičnih štedilnikov in peč, s katerimi bi dosegli prav tako bolj racionalno izkoriščanje premoaga.

Zvezna industrijska zbornica bo podprla delo za uvedbo televizije v naši državi. Iz sklada za letoš do izločila 20 milijonov dinarjev za uvedbo proizvodnje, televizijskih sprejemnikov in oddajnikov. Računajo, da bo to izvršeno v prihodnjih štiri ali petih letih.

Da bi se čimbolj povečala delovna storilnost, bo zvezna industrijska zbornica letos podprla z vsoto 5 milijonov dinarjev uvajanje elektronike in avtomatizacije tehnoloških procesov v naših tovarnah. S tem bo omogočeno elektronsko kontroliranje kakovosti izdelkov, kakor tudi avtomatska kontrola tehnološkega procesa, kar bo znatno vplivalo na povečanje delovne storilnosti, zlasti pa občutno pomenilo izdelke. Iz sklada za pospeševanje proizvodnje je Zvezna industrijska zbornica že podprla organiziranje nedavnega posvetovanja o uporabi elektronike v industriji in prve razstave domačih elektronskih izdelkov. Zbornica bo tudi pod-

prla ustanovitev prvega podjetja za elektronično v Beogradu. Zvezna industrijska zbornica bo sodelovala z Zveznim inštitutom za proučevanje storilnosti dela pri organiziranju tečajev za delavce, tehnike in inženirje. Razen tega bodo iz sklada za pospeševanje proizvodnje izločena potrebna sredstva za izdelavo metodologije spremljanja delovne storilnosti v industriji in za statistično kontrolo kakovosti izdelkov.

Da bi podprla usposabljanje kadrov za upravljanje industrijskih podjetij, bo financirala izdelavo elaborata »Upravljanje industrijskih podjetij«, v katerem bodo obdelana bistvena vprašanja upravljanja, vloga delavskega sveta in upravnega odbora v upravljanju, proizvodnji in drugem.

Obisk ameriškega gospodarstvenika

Bled, 24. jul. Sinoči je prispel na Bled predstavnik ameriškega elektrogospodarstva in predsednik Edison Detroit Company, g. Walker Cisler, ki je že nekaj dni na obisku v naši državi. Spremljal ga je direktor evropske urada SOA v Parizu g. Newille. Tuja gospodarstvenika sta danes popoldne odpotovala z Bleda v Avstrijo. Na Bledu ju je spremljal direktor elektrogospodarstva Slovenije inž. Miloš Brelih.

POŠTARJI PRODAJAJO SREČKE JUGOSLOVANSKE LOTERIJE

S pogodbo, ki je bila sklenjena med Generalno direkcijo PTT in Glavno direkcijo Jugoslovanske loterije, se je od 11. julija t. l. uvedla prodaja srečk Jugoslovanske loterije in izplačevanje izrednih srečk pri vseh poštah FLRJ. Srečke prodajajo PTT uslužbenci na poštah in pismo- nose ob priliki dostave.

Največji nedostatek v poslovanju Jugoslovanske loterije je bil, da so bile srečke večini igralcev nedostopne in sicer zaradi tega, da zadene v naslednjem kolu za skromnih 100 ali 200 din večji dobiček. Ljub-

KULTURNI RAZGLEDI

Prva cinemascopevska predstava v Ljubljani

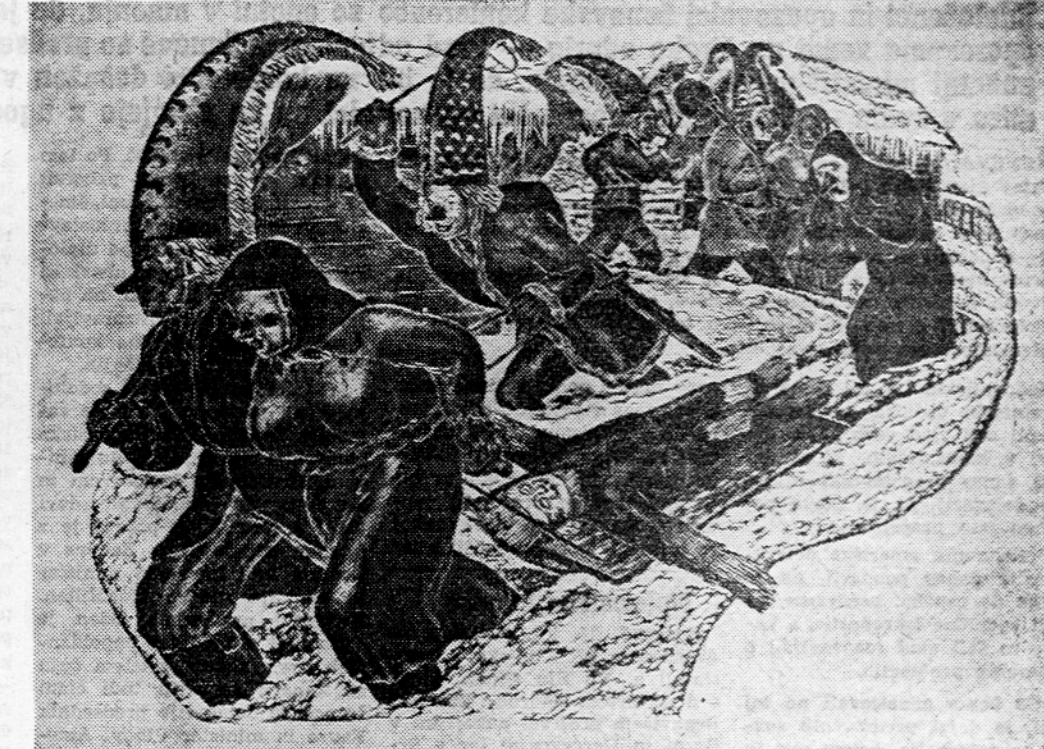
(Trije novčiči v vodnjaku)

Ce odstrelimo dve cinemascopevski predstavi na prostem v Areni na Pujskem festivalu, potem je bila v četrek, 21. t. m. v novem kinu Vltava prva cinemascopevska predstava v zaprti dvorani v Jugoslaviji. S predvajanjem ameriškega karnevala filma Trije novčiči v vodnjaku v cinemascopevski tehniki je Kinematografsko podjetje Ljubljane hkrati tudi odprlo prvo stalno dvorano za predvajanje filmov v tej tehniki.

Novo iskrene aparature so svoj ognjeni krst ob prvi predstavi kar dobro prestale. Vsi obiskovalci te predstave so mogli tako prvič gledati pri nas cinemascopevski film, ki si je danes po svetu

strani dvorane in končno dolgo, ukrivljeno platno — vse to je ustvarilo videz zvokovne plastičnosti in posebno v panoramskih posnetkih tudi občutek vizuelne globine. V tem smislu, predvsem s tehničnega stališča, smo s prvo predstavo v Ljubljani lahko v popolnosti zadovoljni, kar je vsekar zasluža tako darne iskari, ki bo letos in prihodnje leto opravila v Jugoslaviji kar 20 dvoran za cinemascopevsko predvajanje in Mestnega kinematografskega podjetja, ki je z iniciativo in prizadevanjem omogočilo, da Ljubljani čim prej prihodnje leto postane prvo mesto za predvajanje v tej tehniki.

Praznik v Rimu, samo da je mnogo slabši, bolj cenen in dramaturgijski in storiji sami, četudi ne merno tako režiserju kakor igralcem odrekati gotovih kvalit. Bolj pomembna v tem filmu je slikovna plat, ki nam je s prekrasnimi posnetki rimskih fontan, samega Rima in Benetk v resnici pričarala v čudovilih barvah iluzijo plastičnosti in globinske perspektive. Film Trije novčiči v vodnjaku pa je hkrati tudi eden prvih filmov sploh, ki so bili izdelani v cinemascopevski tehniki. To leta 1953. Brez dvoma opravičuje to dejstvo njegovo slabšo kvaliteto, saj je bil ta film v nekem smislu eksperimentalni in tako tudi

S I. mednarodne grafične razstave v Moderni galeriji — Tone Kralj: »Pusta«

Ze utri svojo pot in si s svojimi kvalitetai utrdi in potrdi svojo domovinsko pravico. Plastičnost zvoka, ki po magnetnem stirikalnem sistemu v resnici pričara pred gledalca pravo huzjo gledališča, saj prihaja zvok prav s čistega mesta, kjer igralec govori in nastopa, dalje zvok, predvsem glasba, zdaj z desne, zdaj z leve

gledalce tovrstne filme. Vendar pa smo bili lahko manj zadovoljni s predvajanim filmom samim, četudi je imel režijo v rokah znani režiser Negulescu in so nastopila znana igralska imena kot Clifton Webb, Dorothy McGuire in Jean Peters. Kajti film Trije novčiči v vodnjaku je v nekem smislu varlanta na Wylerjev film

novo tehniko in je verjetno prav zaradi svoje povprečne vsebine tudi na filmskem festivalu v Benetkah doživel neuspeh. Vendar sprito cinemascopevskega debuta pri nas, vse to ni niti važno, važno je le to, da se s predvajanjem te nove tehnike pri nas tudi mlajši vključujejo v sodobno in modernno filmsko snovanje po svetu, kajti po mnenju vseh filmskih strokovnjakov po svetu ima edino cinemascopevska tehnika od vseh številnih novotarj zadnjih let največje možnosti razvoja tako v tehničnem kakor v umetniškem smislu. Nekateri pa trdijo celo, da je cinemascopevska tehnika zamisljena desetletja pred leti, ki so jo zamislili v celoti ocenili njeni resnični tehnost in pomembnost za nas. D. Z.

Uspeh »Kola« v Sovjetski zvezi

Moskva, 24. jul. (Tanjug) Ansambel narodnih plesov »Kolor«, ki gostuje v Sovjetski zvezi, je sinoči prvič nastopil v Moskvi v letnem gledališču v parku »Ermitaž«. Na predstavi so bili navzoči jugoslovanski veleposlanik v Moskvi Dobrovoje Vidič in uslužbenec jugoslovanskega veleposlanstva, dalje sovjetski minister za kulturo Mihajlov, namestnik ministra zunanjih zadev Zorin, ugledni kulturni delavci in drugi.

Plesalci »Kola« so doživeli velik uspeh, da so morali nekatere točke sporeda ponavljati. Na programu so bile pesmi in plesi narodov Jugoslavije. Občinstvo je spored z navdušenjem pozdravljalo.

Kakor je predvideno v programu turnee po Sovjetski zvezi, bo »Kolor« nastopil v Moskvi še trikrat.

Gostovanje kitajske opere

Jugopres poroča, da je Komisija za kulturne stike z inozemstvom dosegla soglasje z veleposlanstvom ljudske republike Kitajske v Beogradu za gostovanje pekinške opere v Jugoslaviji. — Omenjeno operno gledališče bo prišlo v Jugoslavijo v drugi polovici oktobra na dvajsetdnevno gostovanje in bo predloilo nekoliko predstav v večjih jugoslovanskih mestih.

Pekinska opera je sodelovala na mednarodnem gledališkem festivalu v Parizu meseca junija. Po velikih uspehih, ki jih je dosegla v Parizu, je kitajska Opera sprejela vabila za gostovanje v Franciji, Belgiji, Nizozemski in Italiji.

Razstava Združenja likovnih umetnikov Hrvatske

V proslavo Dneva vstaje hrvaškega naroda so v Karlovcu odprli razstavo likovnih umetnikov. Razstava obsega 47 slik in kipov najvidnejših hrvaških umetnikov Otona Gluha, Ljuba Babića, Zlatka Price, Martja Domonja in drugih. Razstava bo odprta do konca avgusta.

ZA DOM IN DRUŽINO
ILUSTRIRANA REVUIJA
»TOVARISH«

Pomembna proslava Dneva vstaje na Livških Ravnah

Bivši borci in aktivisti protestirajo zaradi inseceniranega procesa proti bivšim borcem iz Beneške Slovenije v Vidmu

Proslave Dneva vstaje slovenskega naroda in »stetične osvoboditve, ki je bila na predvečer 22. julija na obronkih vzhodne Beneške Slovenije v obmojni vasi na Livških Ravnah, so se poleg domačinov udeležili tudi številni bivši borci in aktivisti, ki so se med narodnoosvobodilno borbo borili v teh krajih. Sniđenje z vašanji je bilo zelo prisrčno — skupaj so »buhali« soprobo na boje v Beneški Sloveniji ter na Kolovratu in v zvezi s tem izražali svoje ogorčenje zaradi inseceniranega procesa, ki ga pripravljajo italijanske oblasti v Vidmu p bivšim borcem iz Beneške Slovenije. Ogorčenje je bilo tem večje, ker je pra tedaj poštni sel prinesel pripravljeno pismo, ki je bilo iz Italije naslovljeno

na domačina Jožefa Faletiča iz Livških Ravn. V tem pismu ga italijanske oblasti pozivajo, naj se zgledi 30. t. m. zaradi zasljanja na kvsturi v Vidmu kot soobtoženec v skupini 57 nekdanjih beneških borcev!

Na partizanskem mitingu, ki je bil osrednji del proslave so nato govorili zvezni ljudski poslanec in gen. podpolkovnik v rezervi Jaka Avšič, nekdanji komisar briško-beneškega oddelka podpolkovnik France Černušelj-Zorko, bivši komandant Operativnega štaba za Zapadno Primorsko podpolkovnik Anton Bavec-Branko ter nazadnje nekdanji partizanski borec iz Beneške Slovenije red. kapetan Joško Ošnjač. Vsi govorniki so izrazili priznanje tamkajšnjemu ljudstvu, ki je tako poživljeno

sodelovalo v narodnoosvobodilnem gibanju na severnih mejah Slovenije. V imenu občine Kobariid je še spregovoril predsednik Ivan Kurinčič, nato pa je sledil kratek kulturni program. Na pred- g enega izmed najstarejših borcev so nato prisotni soglasno sprejeli resolucijo Glavnemu odboru Zveze borcev, v kateri protestirajo zaradi krivičnega procesa. V resoluciji je med drugim rečeno: Čudimo se, da Italijanski odgovorni krogi dopuščajo ostankom fašizma kaliti dobre odnose med Jugoslavijo in Italijo v nasprotju s težnjami za svetovni mir. Menimo, da skušajo reakcionarni krogi v Italiji s tem procesom zmanjšati ogromni delež, ki so ga dali naši narodi borbi za uničenje fašizma. S tega mesta energično protestiramo proti kršenju mirovne pogodbe in londonskega sporazuma ter pozivamo vse bivše borce Jugoslavije, da dvignejo svoj glas proti krivicam, ki se godijo bivšim borcem iz Beneške Slovenije.

Program, ki ga je odobril upravni odbor Zvezne industrijske zbornice, določa med drugim ukrepe za racionalizacijo

Preboldčani so proslavili občinski praznik

Prebold, 24. julija. Na občinski praznik so Preboldčani spominjali slavni dan narodnoosvobodilne borbe, ko je bil Prebold žarišče upora proti okupatorju in domačim izdajalcem v tem delu Savinjske doline. Na dan 22. julija leta 1941 je bila formirana prva savinjska četa, v katero so stopili prvoborci iz Prebolida in okolice. Ob deseti obletnici osvoboditve so v Preboldu posebno slovesno praznovali občinski praznik. Delavske prosvetne društvo »Svoboda« je od 18. do 21. julija priredilo kulturni teden, v katerem so bile razne kulturne in športne prireditve. V sredo 20. julija so v Domu ljudske prosvete odprli likovni odpr zvečer pa je bil tam koncert DPD Svoboda. Na predvečer praznika v četrek 21. julija

je bila komemoracija pred spomenikom padlih borcev in tavev. Na dan 22. julija je imel občinski ljudski odbor slavnijsno sejo, bile pa so tudi razne športne prireditve. V soboto 23. julija je gledališka družina »Svoboda« uprizorila Krištovo »Veliko puntarjovo«. Zaključena proslava kulturnega tedna je bila danes. Popoldne je bila velika gasilska vaja s sodelovanjem PLZ. Popoldne je bilo pred Domom ljudske prosvete veliko zborovanje, na katerem so govorili tov. Zen, sekretar SZDL za okraj Celje, tov. Medved, predsednik okrajnega sindikalnega sveta Celje in tov. Roman Albreht, tajnik Zveze Svobode Slovenije. Nato so razvili svoje prapore DPD Svoboda, sindikalna podružnica tekstilne tovarne in gasilsko društvo tekstilne tovarne. Ob zaključku slovesnosti so združeni pevski zbori Svoboda Celja, Štor, Prebolida in Polzele zapeli več partizanskih pesmi.

Prvi kombajn v Sloveniji

Pred nekaj dnevi je Kmetijski inštitut Slovenije preizkusil prvi kombajn na selekcijskem posestvu v Belcah. Namen preizkusa je bil, da se ugotove uporabne in konstrukcijske značilnosti kombajna, ki je izdelal znane tovarne kmetijskih strojev Marsey — Harris iz Anglije. Kombajne imenjene znamke namerava izdelovati naša največja tovarna kmetijskih strojev »Zmaj« v Zemunu.

Kombajn na naših žitnih poljih je omejeval vredno dosežek, ker je prvič tak stroj porabljen v Sloveniji, predvsem pa zato, ker je pri preizkusu pokazal zadovoljive rezultate, čeprav so bili pogoji za žetev in mlavec zaradi deževnega vremena zelo neugodni.

Kombajn pozanje dnevno 4—4 ha žita, katerega istočasno omliati. — Slamo veže v bale, zrnje pa čisti dvakrat ter ga dovažja v vreče. Prav zaradi tega, ker opravlja istočasno več različnih opravil namoesti čez 40 delavcev.

Tak kombajn bo predvsem prišel v postev za naša večja posestva, kjer pridelujejo mnogo žit, saj je zelo okreten in lažji kot večja mlatnilca.

Turistično posvetovanje v Mariboru

Maribor, 24. jul. V Mariboru je bilo danes ob priliki Turističnega tedna posvetovanje predstavnikov turističnih društev Podravja in Pomurja. Organizacijski sekretar Turistične zveze Slovenije Boris Marjanc je govoril o vlogi društev in stalne turistične konference, tajnik mariborskega Turističnega oklepačnega društva Ernest Zagorjak o turističnem obdobju Maribora z bližnje okolice, prof. Tepič pa o zgodovinskih spomenikih. Nato so delegati izmenjali medsebojne izkušnje in ustanovili stalno turistično konferenco s predsednikom magistrim Janezom Varlom. Konferenca bo poverovala društvu in skrbela za razvoj turizma vse vzhodne Slovenije. Po posvetovanju so si delegati ogledali nedavno odprto razstavo narodnoosvobodilne vojne.

Vsak četrtek — »TEDENSKA TRIBUNA«

Kontrahiranje žita in riža

Beograd, 24. julija. Kontrahiranje žita letošnjega pridelka je bilo te dni končano. In so samo v Srbiji podjetja za promet z žitom sklenila pogodbe za odkup okoli 135.000 ton pšenice, riži, pivovarskega ječmena in drugega žita. Dogovorjene količine so večje kakor lani in pričakujejo po nedavnem povišanju cene pšenice, da bo redni odkup mnogo boljši kakor prejšnja leta.

Pridelek riža bo letos razmeroma zelo velik, kar se more sklepati tudi po velikih ponudbah pridelovalcev, zlasti v Makedoniji. Zaradi pomanjkanja skladišč za riž odklanjajo podjetja za odkup v Makedoniji kontrahiranje. Zato je bilo do sedaj dogovorjenih za odkup le 6.000 t riža, skoro polovico tega, kar bi hoteli pridelovalci kontrahirati.

Po splošnem mnenju je velikolep pomena, ker se ob kontrahiranju čedalje bolj uporabljajo sodobni agrotehnični ukrepi; teh se poslužujejo vsi pridelovalci, ki kontrahirajo žito. Tako je bilo samo pridelovalci ocm pšenice v Srbiji oddanih okoli 80.000 ton umetnega gnojila, kar je pripomoglo k povečanju pridelka pšenice. Samo v Mačvi se je pridelek pšenice na posameznih parcelah povečal ob uporabi umetnega gnojila in sortnega semenja za 700 do 900 kg na hektaru.

Po splošnem mnenju je velikolep pomena, ker se ob kontrahiranju čedalje bolj uporabljajo sodobni agrotehnični ukrepi; teh se poslužujejo vsi pridelovalci, ki kontrahirajo žito. Tako je bilo samo pridelovalci ocm pšenice v Srbiji oddanih okoli 80.000 ton umetnega gnojila, kar je pripomoglo k povečanju pridelka pšenice. Samo v Mačvi se je pridelek pšenice na posameznih parcelah povečal ob uporabi umetnega gnojila in sortnega semenja za 700 do 900 kg na hektaru.

Železarna Zenica - Zenica

obveščča
svoje poslovne zveze, da morajo vse vagonse pošiljke normalnega tira, poslana na železarno Zenica, nasloviti:
»ŽELJEZARA ZENICA« — ZENICA
Uputna stanica: ZENICA ŽELJEZARA, Industrijski kolosjek.
V nasprotnem primeru bomo pošiljke dali na razpolago.
ŽELEZARNA ZENICA - ZENICA

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš očka, dedek in stric
FRANC SLAMIC
upokojenec
Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek 25. julija 1956 ob 16.30 iz Andrejeve mlake veže na Zalah.
Ljubljana, Maribor, 24. jul. 1956.
Zaljubljeni sin Franc, hči Vera s družinami ter ostalo sorodstvo.

Poročevalec
UREJUJEJO:
SERGEJ VOŠNJAK
(glavni in odgovorni urednik)
FRANČEK DRENOVEC
(notranja politika)
ALEKSANDER JAVORNIK
(gospodarstvo)
DUŠAN BENKO (znanstvena politika)
MILAN ŠEŠTA (kultura)
STANE LIPAR (šport)
Za oglasne odgovorje
BORIS KRMAČ

43. »Heyward, tudi vi ste odlični plavač, zakaj ne greste z njimi?« je silila Cora majorja, mladi častnik pa ji je užaljeno odgovoril: »Ali bi kaj takega pričakovali od svojega zvestega spremljevalca in zaščitnika?« Cora ni dejala ničesar več in je odvedla svojo preplaščeno ter obupano sestro Alice v votlino. Major je krenil za njima. A niso dolgo uživali miru.

44. Spet se je razleglo kričanje in Mingi so kmalu pridrli na otok, ki ga ni nihče branil. S presenečenimi vzklili so se najprej ustavili pri dolgi Natyjevski puški, potem pa so kmalu odkrili tudi votlino. Pretaknili so ves prednji del, da bi našli vsaj kakšno truplo, pri tem pa so dračje nametali prav pred vhod v drugi del, o katerem seveda niso ničesar slutili.

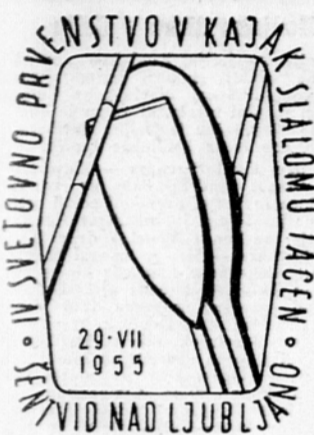
45. Cora, Alice, Heyward in David, ki se brez pomoči ždeli v skritem delu votline, so brez diha prisluškovali početju Mingov in že so si hoteli oddahniti, ko so slišali, da odhajajo. Tedaj pa se je Alice spohlo obraz v smrtini grozi. Major se je ozrl in v odprtini, ki je vodila k slapu, zagledal škodoželjni Lisijski obraz. Brez pomisleka je potegnili pištolo in sprožil.

KOLEDAR
Ponedeljek, 25. julija: Jakob.
25. julija 1909 je Louis Bleriot preletel Rokavski preliv.
25. julija 1945 padece Mussolinija in fašizma v Italiji.
Za dopust vitaminska krema »EVELINE« za sončenje, prepreči opekline, hrani in čuva kožo pred gubanjem, koža lepo potemni.
Dve vrsti preparata »FLEX« nli je samo prvotno sigurno sredstvo za čiščenje masnih madežev. FLEX je v prometu samo v originalnih steklenicah.
Ce veliko stojiš ali mnogo hodiš, daj tvojim nogam osvobodilne kopele z »JELA« soljo. Polžukusi in povej drugim, da je JELA sol edinstvena.
»RIMMELL« ZA TREPALNICE.
Danes ob 20. uri bo predaval v Moderni galeriji dr. Gustave v. Groschwitz (Cinemat) o svetovni barvstvi litografiji. Vljudno vabljeni. Vstopnine ni. 5845-n

»KARNEVAL«: francoski film »KARNEVAL«. — Tednik. — Predstavi ob 18 in 20. V glavni vlogi Fernandel.
»KOMUNARI«: angl. film »Preganjani do smrti«. Tednik. Predstavi ob 18 in 20. V glavni vlogi: Kieron Moore in Elizabeth Senars.
»VIC«: amer. barvstvi film »Pogumen kot Lassie«. Tednik. — Predstava samo ob 18. Cinemascope predstava bo op. al: amer. barvstvi film »Strije novički v vodnjaku«. Predvajano po magnetnem sistemu.
»SLOGA«: amer. film »Rdeča reka«. Tednik. Predstavi ob 18 in 20. V glavni vlogi Montgomery Cluff.
Prodaja vstopnic v vseh štiri kinematografi od 15 dalje.
»SOLA«: ameriški barvstvi film »Pogumen kot Lassie«. Tednik. Predstavi ob 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje.
»LENI LINO «(»SZIGRAD«): amer. barvstvi film »Divni zavesi«. Tednik. Predstava ob 20.45. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom predstave.
DOM JLA: franc. film »Ruščasti film«.
»ELMA«: CRNUCE sprejme v službo absolventko srednje ekonomske šole ter strojne in elektrotehničke. Nastop službe takoj. — Pismeno ali ustno v upravi podjetja. 1344-1
DVA TRGOVSKA POMOČNIKA. Izučena v mešani stroki, sprejme takoj ali pozneje v službo KZ Kostanjevica za svoje trgovine. V poštev pridejo samo moške moči. Plača po dogovoru. 13606-1
KZ PREKOPA pri Kostanjevici sprejme takoj vztrajnega knjižničarja. Plača po dogovoru. Poudarjeno na KZ Prekopa pri Kostanjevici.

MALI OGLASI
»ELMA«: CRNUCE sprejme v službo absolventko srednje ekonomske šole ter strojne in elektrotehničke. Nastop službe takoj. — Pismeno ali ustno v upravi podjetja. 1344-1
DVA TRGOVSKA POMOČNIKA. Izučena v mešani stroki, sprejme takoj ali pozneje v službo KZ Kostanjevica za svoje trgovine. V poštev pridejo samo moške moči. Plača po dogovoru. 13606-1
KZ PREKOPA pri Kostanjevici sprejme takoj vztrajnega knjižničarja. Plača po dogovoru. Poudarjeno na KZ Prekopa pri Kostanjevici.

RADIO
SPORED ZA PONEDELJEK
Poročila: 5.05, 6.00, 7.00, 12.30, 15.00, 17.00, 19.30 in 22.00.
5.00 do 6.30 Dobro jutro, dragi poslušalci! (preter glasbeni spored) — vmes ob 6.30 Pregled tiska; 6.35 Valčke in polke igra Marijinski pihalni ansambel p. v. Dražga Lorberka; 7.10 Zabavna glasba, vmes reklame; 7.30 Clobanen — dober dan!; 7.45 do 8.00 15 minut v valčekovem ritmu. — 12.00 Chanconi in ritmi; 12.45 Zabavna glasba, vmes reklame; 13.00 Kmetijski nasveti; 13.10 Spored simfonije glasbe; 14.30 Novi filmi; 14.40 Slovenske narodne pesni; pojeta Branka Strgar in Miro Kernjak, s harmoniko spremljata A. Stanko in Rudolf Pihl; 15.15 Zeleli ste poslušalci; 16.00 Utrinki iz Hitlerjeve — Oslip šest; Mimogrede (odlomke); 16.20 Iz zakladnice dunajskih klasikov — Josef Haydn; Koncert za rog in orkester št. 2 v D-duru, Ludwig van Beethoven; Osmna simfonija; 17.15 Plesna glasba, vmes reklame; 18.00 Na straži; 18.15 Z našimi solisti in skladatelji; 18.45 Radijska univerza — dr. Lavo Čermelj; Problem narodnostnih manjšin (Slovenci pod italijo); 19.00 Zabavna glasba; 19.30 Radijski dnevi; 20.00 30 minut južnih ritmov; 20.30 Kulturni pregled; 20.45 Simfonični koncert Radia Ljubljana — Antonio Vivaldi; Stirje letni časi, Rob. Schumann; Simfonija št. 1 v B-duru »Poznalska«; 22.15 do 23.00 Domači ansambli v plesnem ritmu; 23.15 do 23.40 UKV program; Nočni koncert (B. Bartok); Koncert za violino in orkester; 23.00 do 24.00 Oddaja za tujino — na valu 327,1 m (prenos iz Zagreba).

TACEN JE PRED VRATI Kaj je slalom s kajaki?

Skoraj vse panoge današnjega sporta so se rodile iz življenja in njegove nužnosti. Ce je hotel nekdanji človek priti preko reke, jo je moral pač prečiniti, če ni bilo mosta. Bloški kmetje so nato tekli na noge nekakšne deske, če so hoteli kreni priti čez zaprte pokrajine. Preleteli so reko in na njej postavili mostove. Tako so se razvili slalomski kajaki in taceni. Danes so to sportne panoge, ki so postale zelo priljubljene in zanimive. Slalomski kajaki so se razvili iz lovskih kajakov, ki so jih uporabljali za lov na ribe. Taceni so se razvili iz lovskih kajakov, ki so jih uporabljali za lov na ribe. Danes so to sportne panoge, ki so postale zelo priljubljene in zanimive.

kov. Iz nekdanjega čofotanja se je razvilo današnje plavanje, iz bloških korakov je nastalo smučanje, iz divjega obdelovanja s pestmi sodoben, s pravili urejen boksi.
Sodobni sport je pravzaprav življenje v retortih: kar se je včasih odigravalo spontano, divje, iz življenjske nuže, to se danes opravlja v civiliziranih deželah iz sportne potrebe. Tudi kajakstvo ima tak izvor. Eskiimi so na ribje kosti napeli tujdenje kože in s kajaki hodili v vas za ledene gore. Današnji kajaki, ki je sestavljen iz lesenega ogrodja in gumijaste prevleke, pa je razvili v Evropi v prvih letih obdobja Abrahama. Za kanu (canoe) pa se moramo zahvaliti Indijancem iz Kanade in se zato včasih tudi imenuje kanadijec. Z vsemi temi čolni so preprosti ljudje potovali po morju ali niz bobneče reke. Danes pa so slalomski kajaki za sportno vožnjo po preletih in še mnogo premalo znanih divjih rekah. V vseh naših položajih na njih mora kajaka obvladati svoj čoln, če noče postati plen razbeselega vodnjaka. To je borba z naravo in v vsaki borbi zmaga močnejši.

cej enakovredni partnerji, saj gojimo kar utemeljeno upanje, da bomo vsaj v F-1 nekje na vrhu. To bo pač uspeh množičnega razmah tega sporta v povojni Jugoslaviji.
Po prvi svetovni vojni sta začela le dva kajakaška kluba, in sicer v Zagrebu ter v Ljubljani. Po osvojitvi pa se je to gibanje tako razraslo, da šteje danes Brodarska zveza Jugoslavije več kot 80 klubov z nad 3800 člani. Zdalj gojijo ta sport menda že povsod, kjer so le naravni pogoji zanj. Iz trinajst različnih mest so prišli letos tekmovalci na državno prvenstvo. Vsekarer smerno trditi, da je ta sport pokazal v povojnih letih najlepše uspehe, tako v številnem, kakor tudi v kakovostnem pogledu.
Zanimljivo je še, da imamo zdaj tudi že čolne domače izdelave (Hafner), ki prav nič ne zaostajajo za tujimi ali so celo tako dobri, da bodo naši reprezentanti v njih nastopili na svetovnem prvenstvu, ker so se doslej brezhibno obnesli ob vseh priložnostih.

Tudi naša kanuistika je zrasla tako rekoč iz nič. Doma so napravili naerte za kanuje, sami so jih izdelali in prav letos bodo tudi z njimi prvi nastopili na svetovno prvenstvo. Tako se torej ta panoga uvršča med ostale sporte kot najmlajša hčerka, ki bo letos doživela svoj ognjen vodni krst.
IV. svetovno prvenstvo v slalomu s kajaki, ki se bo potelo ta petek 5. septembra v svetovni pravovojno po tacevskih brzicah v soboto in nedeljo ves dan, bo še enkrat pokazalo pravo vrednost jugoslovanskega kajakaštva ter pomenilo ime Ljubljane in Tacna po vsem svetu. M. H.

Češka ekipa je močna
Za ekipo iz Vzhodne Nemčije, ki je prispejala prva od prijavljenih 14 udeležencev svetovnega prvenstva v slalomu s kajaki, so večerj prišli še češki kajakaši in kanuisti. Njihova ekipa šteje 23 tekmovalcev, med njimi 7 žensk. Gostje iz ČSR so navdušeni nad našimi kraji od Ljubelja dalje, kjer so vstopili v državo, vse do Ljubljane, kjer so namešteni v internatu TSS, posebej pa nad Tacnom, kjer bodo tekmovali. Posebej bodarjajo svoje presenečenje nad pristnim sprejemom prirediteljev-funkcionarjev Brodarske zveze Slovenije.
V njihovi ekipi je pet »mojstov sporta« (Sulic in Sulcova, ter Martanova, ki bodo tekmovali v C2 mešanju, Hrašek v C1 in Havlova Jarka, ki nastopa v kajaku F1Z), razen njih pa več odličnih tekmovalcev, ki bodo zanesljivo posegli v borbo za najvišje nastave, med njimi kot najvidnejši v kajaku F1 Skoili. Tekmovalci in tekmovalke pripadajo šestim vidnejšim češkim klubom Dinamu, Slaviji, Spartak-Motorletu, Tatranu in UDA, t. j. Osrednjemu domu češke armade.
Danes so na treningu v Sotški pri Bledu, v terek pa dopoldne v Tacnu, popoldne pa od Kranja nazaj po Savi. Mr.

HRVATSKO-SLOVENSKA LIGA V BAZENIH PLAVALCI LJUBLJANE DOKONČNO PRVI

Troboj v plavanju, skokih in vaterpolu med ljubljanskimi kluboma ZPK Ljubljana in Ilirija ter PK Jedinstva iz Zadra je bil za ljubljanske udeležence za ključni letošnji nastop v hrvatsko-slovenski plavalni ligi. Prestolost je v tej skupini le še srečanje me dobena hrvaška udeležena, ki bo konec meseca v Zadru, ki pa ne more več vplivati na vrstni red na vrhu tabele, odločil pa bo o zadnjem mestu, za katero sta kandidata Ilirija in zadarsko Jedinstvo. ZPK Ljubljana je namreč v šestih nastopih priporočil šest zmag in je dokončno prvi, prav tako je dokončno drugi PK Naprijed iz Zagreba s tremi zmagami in še eno tekmo v zadržanosti, medtem ko Ilirija in Jedinstvo po eno zmagajo, vendar mora Jedinstvo opraviti še srečanje s Naprijedom na svojem plavalšču v Zadru.

Ilirijanke Mečke Hočvarjeve, ki je na tem tekmovalcu dosegla svoj najboljši rezultat v sladki vodi, spet zanesljivo obravnava z vsemi svojimi sodelovalkami in v letošnji sezoni že petič zapilava boljše od slovenskega pionirskega rekorda, nič manj vredna pa ni storitev Pelca (Ljubljana), ki se uvršča s svojim rezultatom 2:34 na 200 m prsno, doseženem na tem troboju, med najboljšimi plavalce klasičnega sloga v državi.
Le pa in z uspehi bogata prireditelj pa je imela kaj klavn zaključek v petek dopoldne v vaterpolu tekmo Ljubljana - Ilirija, ki jo je povsem izmislil nemogoči sodnik Maričič, pa čeprav rezultat gre kolikor toliko ustreza razmerju sil obeh moštev. Njegovo sojenje je kar posredno opredelil med gledalci navzoči strelske reprezentant Fedor Reens, ki je duhovito ugotovil, da med moštvi v vodi igra, sodnik na suhem pa »ga igra«!

Troboj je prinesel nekatera prav nepričakovana presenečenja, med katerimi je gotovo največje nepopričakovano zmaga Ilirije v vaterpolu nad obojema nasprotnikoma ter odkritje »metuljčarja« Poljanška, doslej »oravilista« Ljubljane, dvakratno dvojno zmago Ilirije v skokih je pripisovati pač dolino nepopojni zasedbi pri ženskih uspehi prsnih plavalcev Ljubljane pa je bil povsem nepričakovan, kakor bi ob prav dobrem rezultatu mladega Ilirijana Umeke skoraj prav tako nepričakovano sprednji zanesljiv dvojni uspeh istega kluba v hrbtnem plavanju moškega, kjer sta Goršič in Gašperin veljala za popolna favorita. Se eno dvojno zmago sta nastanko po računu spravila Ilirijana Hafner in Pirc na 100 m crawl, kjer je prvega spet uspelo z desetinski sekunde obravnati s svojimi enlajšim naslednikom. Naj omenimo še ponovni uspeh

1:03.9, 3. Sale (J) 1:06.5. — 100 m crawl ženske: 1. Horvat (Lj) 1:20.2, 2. Vukič (J) 1:27, 3. Goslar (Lj) 1:30.4. — 200 m prsno moški: 1. Pelc (Lj) 2:34, 2. Poljanšek (Lj) 3:02.5, 3. Kanc (I) 3:03.1. — 100 m metuljček ženske: 1. Horvat (Lj) 1:40.3, 2. Medved (I) 1:45.9, 3. Jakomin (Lj) 1:48. — 100 m hrbtno moški: 1. Goršič (Lj) 1:15.5, 2. Gašperin (Lj) 1:18.5, 3. Umeč (I) 1:19.2. — Stafeta 4 x 100 m crawl ženske: 1. Ljubljana 5:33.8, 2. Jedinstvo 6:06.5, 3. Ilirija 6:37.8. — Stafeta 4 x 200 m crawl moški: 1. Jedinstvo 10:55.5, 2. ZPK Ljubljana 11:10.9, 3. Ilirija 11:56.5.

Trgovsko podjetje v Ljubljani sprejme takoj v službo ŠOFERJA-AVTOMEHANIKA za osebni avtomobil. Prošnje v oglasni oddelek »SP« pod »Stalna zaposlitev«. Plača po dogovoru. 5829-A

Tovarna laboratorijskega stekla »Boris Kidrič«-Puljišče KEMIJSKEGA TEHNIKA s krajsjo prakso MOJSTRA - STEKLARJA s poslovaljo steklarne VEČ MOJSTROV STEKLARJEV — pomočnikov za dele pri pipi Sprejemno reflektante, ki so odsušili vojaški rok. Prednost imajo samci, stanovanja zagotovljena. Plača po sporazumu. Ponudbe s kratkim opisom dosežanjega dela na podjetje.

VELLANJE Drugi — v Mannheimu

Mannheim, 24. julija. Večeraj je bil v Mannheimu peti velški troboj med reprezentancami Avstrije, Nemčije in Jugoslavije. Na vrhu je Nemčija z 22.5 točkami pred Jugoslavijo, ki je zbrala 12.5 in Avstrijo, ki je prav tako zbrala 12.5 točke. To je tretja zmaga Nemčije v tradicionalnih trobojih Jugoslavija je do sedaj zmagala dvakrat, Avstrija pa še nikoli. Naši velški so tekmovali v izposojeni čolni, katerih niso bili vajeni, razen tega pa so prišli v Mannheim samo dan pred tekmovaljem, tako da niso utegnili spoznati tekmovalne proge. Vlasti bi bil lahko zmagal, ker pa ni poznal proge, je tekmo izgubil prav na cilju. Prav tako je bila tudi naša dvojka brez krmarja ob zmago v zadnjih metrih, ker naša veslača nista vedela, kjer je linija na cilju.
Rezultati: četverec s krmarjem: 1. Nemčija 6:02.4, 2. Jugoslavija 6:09.4, 3. Avstrija 6:27.1; skiff: 1. Avstrija 6:36.9, 2. Nemčija 6:37, 3. Jugoslavija 6:39.2; četverec brez krmarja: 1. Nemčija 5:55, 2. Avstrija 6:04.6, 3. Jugoslavija 6:09.9; dvojka brez krmarja: 1. Nemčija 6:37.2, 2. Jugoslavija 6:40.8, 3. Avstrija 6:57.8; double-scull: 1. Nemčija 6:03.8, 2. Avstrija 6:08.2, 3. Jugoslavija 6:48; osamec: 1. Nemčija 5:23.7, 2. Jugoslavija 5:31.4, 3. Avstrija 5:48.9.

IV. JADRANSKI RALLYE Še 23 vozačev v Opatiji

Opatija, 24. julija. Avtomobilisti, ki so sodelovali na IV. Jadranskem rallyju, so prišli na cilj zadnje etape v Opatijo. Zadnja etapa Dubrovnik — Opatija je bila najdaljša, saj je merila 712 km. S starta, ki je bil ob 4. uri v Dubrovniku, je odpejalo 26 avtomobilistov, toda do Zadra so še trije odnehali, tako da jih je prišlo na zadnji cilj samo 23. Prvi je prispejal na cilj Jugoslovan Milorad Radića, skoraj eno uro pred določenim časom, za njim pa še dva Nemca, grški avtomobilist Papandopulos in drugi Jugoslovanski pripulak Vučković je prišel šest, toda prav tako skoraj ostali pred določenim časom. Med skupno vozačev, ki so prišli pravočasno v Opatijo, je bil tudi Nemeč Falkenhausem. Tekmovalje bo končano z nastopom vseh avtomobilistov na tekmovalni progi v Preletu, ki jo bodo morali tekmovalci prevoziti petkrat.

Sorodnikom in znancem sporočamo žalostno vest, da nas je po hudem trpljenju zapustil dobi mož in oče BENCINA FRANC upokojenec Pogreb draga pokojnika bo v terek, 28. julija ob 17. uri iz Nikolajevje mrliške vežice na Zalahu. Zalujoci: žena Antonija, otroci Drago, Silviya in Vlada.

Sporočam, da je umrla moja draga KATARINCA Pogreb bo v terek, 26. t. m. ob 16. uri iz Novega Celja na pokopališču v Zalcu. Zalec, 24. julija 1955. Meta Rainer

Naznanjamo žalostno vest, da je v 82 letu starosti preminula naša zlata mama, stara mama in prababica gospa MARIJA STRUKELJ, posestnica in bivša kramarica. Pogreb bo v terek, 26. t. m. ob 17. uri popoldne iz hiše žalosti, Ljubljana — Dravjce, Dražgoška št. 22 (Rokova) na pokopališču v Dravljah. Zalujoci otroci: Mani, Ivanka, Frane, Ivan in Albin z družinami, vnukinja Sabina z družino in ostali vnuki in pravnuki. Dravjce, Zagreb, Rovinj, Prestranek, 24. julija 1955. (jp)

Vsem, ki ste jo poznali sporočamo žalostno vest, da je umrla po dolgotrajni, mučni boleznii v starosti 80 let naša ljubljena žena, mati, babica, sestra in teta, gospa ANGELICA KOŠNIK, roj. Vavken soproga gimn. ravnateljca v pok. K zadnjemu počitku jo spremlimo v terek, 26. t. m., ob pol 17. uri od križišča na pokopališču v Kranju. Prosimo tiliega sozljaja. Kranj, 24. julija 1955. Zalujoci: soproj Ivan, sin Stano, hči inž. Mira, snaha Vida, roj. Andoiček, vnuki Stano, Saša, Milan, Milena in družine Demšar, Lapajne, Vavken, Petročnik in Košnik.

K občinskemu prazniku 27. julija 1955 v Mengšu iskreno čestitamo in želimo, da bi v bodoče dosegli še več uspehov v skupnih prizadevanjih za srečo in dobrobit delovnih ljudi socialistične Jugoslavije! Delovni kolektiv »OPEKARNE MENGEŠ« Mengeš Obrtna zadruga »SLAMNIKA MENGEŠ« čestita k občinskemu prazniku v Mengšu!

Delovni kolektiv gostinskega podjetja Mengeš s svojimi obrati v Mengšu, Loki, Trzinu, Dobenu in Kolčevem čestita vsem občanom k občinskemu prazniku in se priporoča.

Ob izgubi našega dragaega moža, svaka in strica JOZEFA JELERČICA krojača v Celju ki je po težki boleznii preminul dne 19. julija, se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem, ki so nam zadnji potki na pokopališču, posebno godbi Tovarne Emajlirane posode, Mešt. odboru Zveze borcev, Svetu za ljudsko zdravstvo in socialno politiko MLO Celje, hišnim stanovcem za darovani venci in Feriču Zdravku za počivalne besede. Zalujoci sorodniki.

Kolektiv podjetja »MESO« KAMNIK čestita vsem prebivalcem in poslovnim prijateljem k občinskemu prazniku 27. julija 1955!

Delovni kolektiv čestita vsemu prebivalstvu mesne občine KAMNIK k občinskemu prazniku 27. julija 1955!

AVTOPROMET KAMNIK K občinskemu prazniku 27. julija čestita delovni kolektiv Splošno čevljarstvo KAMNIK

Delovni kolektiv GOZDNE SEMENARNE IN DREVESNICE MENGEŠ čestita vsemu prebivalstvu občine Mengeš za občinski praznik 27. julija 1955 in mu želi še večjih uspehov pri graditvi socializma! Kolektiv PEKARNE TRZIN čestita vsem občanom na občinski praznik občine Mengelj!

XL. MEDNARODNA KOLESARSKA DIRKA »PO HRVATSKI IN SLOVENIJA« (1397 km) JE KONČANA

VIII. (IN ZADNJA) ETAPA: SLAVONSKI BROD—BEOGRAD (205 km)

Jugoslavija I prva, Varga drugi

Največja kolesarska dirka sezona se je včeraj končala na stadionu Crvene zvezde v Beogradu — Od 83 dirkačev, ki so startali v Zagrebu, je doseglo zadnji cilj 45 udeležencev — Nadpovprečen uspeh naših kolesarskih izbranec, predvsem v ekipah Jugoslavije I in Slovenije I — Varga pred Petrovičem in Jugom

Beograd, 24. julija. Enajsta mednarodna kolesarska dirka »Po Hrvatski in Sloveniji« se je končala popoldne na stadionu Crvene zvezde z zmago Avstrijca Walterja Müllerja med posamezniki ter Jugoslavijo I. med ekipami. Po osmih dneh vožnje iz Zagreba mimo Reke, Koprca, Boveca, Ljubljane, Maribora in vnovič Zagreba ter Slavonkega Broda je prispelo v Beograd 45 dirkačev od 83, kolikor jih je startalo. Največje žrtve med dirko je terjala prva polotapa od Koprca do Tolmina, dalje tretja etapa v celoti od Koprca do Boveca, ki je pobrala več dirkačev kakor pa četira na poti prek Vrške, kjer ni ostal na cesti nihče izmed udeležencev. Celotna proga, razdeljena na osem etap, je merila 1369 km; najboljši vozač Müller je potreboval za to lepo, toda mestoma tudi zelo slabo progo 39 ur, 18 minut in 39 sekund.

NA CILJU V BEOGRAU: 1. Emborg (D) 5:35:02, 2. Ognenski (B) 5:35:07, 3. Cvejin (J) 5:35:07, 4. Nielson 5:35:47, 5. Arsenov (B) 5:35:47, 6. Osrečki 5:35:47, 7. Schoenackers (Hol) 5:36:02 itd. GENERALNI PLASMA: 1. Müller (Avstrija) 39:18:30, 2. Varga (Jug I) 39:21:18, 3. Krstev (Bolg) 39:29:06, 4. Petrovič (Jug I) 39:26:45, 5. Bolzan (Lus) 39:32:05, 6. Van Thournout (Belg) 39:34:43, 7. Iliev (Bolg) 39:42:56, 8. Jonsson (Danska) 39:43:14, 9. Jugo (Jug I) 39:45:43, 10. Rauner (Avstrija) 39:48:21, 11. Piciga (Slov I) 39:51:58, 12. Bađe (Slov I) 40:11:28, 21. Žiček (Slov I) 40:18:18, 23. Brajnik (Slov I) 40:29:39, 27. Bergant (J II) 40:46:08, 29. Curk (Slov II) 40:45:08, 33. Podmilščak (Slov I) 41:07:33, 35. Božnak (Slov II) 41:22:11.

PLASMA EKIP: 1. Jugoslavija 118:33:46, 2. Bolgarija 119:10:26, 3. Avstrija 119:51:00, 4. Slovenija I 120:21:44, 5. Jugoslavija II 120:57:00, 6. Slovenija II 121:17:34, 7. Fotokemika (Zagreb) 121:45:31, 8. Danska 123:02:19.

Plasma jugoslovanskih vozačev

ki so s Franjom Vargo kot drugim, Veselinom Petrovičem kot četrim in Danijelom Jugom kot devetim med posamezniki, smo lahko zadovoljni, saj je bila konkurenca v zvezi odpovalnih močnih Italijanov še zmerom precej močna. Skoda je, da je moral zaradi boleznih v VI. etapi odstopiti član naše prve ekipe Miroslav Ješić, ki je bil od etape do etape boljši in bi bil gotovo imel še precej besede pred koncem. Jugoslovanska ekipa je kljub temu, da so ji v tretji etapi ostali še štiri vozači, od pete dalje pa so se postavljali samo še trije ljudje, ponovila uspeh iz lanskega leta in zasluženja zasedla prvo mesto. Konkurenca Bolgarije, Belgije in Avstrije je bila zelo resna in vendar tudi ti inozemci niso mogli prekrizati velikega naskoka naše ekipe.

Za boljše ureditev mednarodnih športnih odnošajev

BEOGRAD, 24. jul. V Beogradu Bačić je predlagal, naj se na evropska in svetovna prvenstva pošiljajo tekmovalci samo zaradi tega, da bi dosegli čim boljše rezultate, ne pa samo zato, da bi se kaj naučili. Zato bomo primorani, pošiljati zdaj na velika tekmovanja, na katerih naši športniki ne bi mogli dosegati najboljših rezultatov, samo trenerji, o govorivih v inozemstvu pa naj bi izdajala dovoljenja samo centralna športna zveza, ne pa republikanske zveze.

Košarka v soštanju

Soštanj, 24. julija. V počastitev Dueta vstaje je domači Partizan pripravil košarkarski turnir, ki so se ga udeležili Proleterec (Zagorje), Kovinar (Stor) in moštvo priveditelja. V prvi tekmi sta bila enaka Proleterec in Partizan z 42:42, v drugi pa je zmagal Kovinar nad Proletercem visoko 56:26. V finalu je moral Partizan končiti pred Kovinarem, ki je dobil s 51:44 in prejel od priveditelja lep kolaj za trajno last. M. B.

Košarkarji Maribora so včeraj premagali Nafo z Reke z 81:71 (45:34).

Na zadnji etapi

Borba za plasma v VIII. in zadnji etapi se je začela pravzaprav šele 40 km pred ciljem v Beogradu, ko so se iz velike skupine dirkačev odločili Danca Emborg in Nielsen ter Bolgar Arsenov, takoj nato pa se jim priključili na kolesa še Jugoslovanci Cvejin in Osrečki ter Bolgar Ognenski. Minuto in pol za šestorico je kolesarilo okrog 40 dirkačev, med njimi vsi vodilni iz skupnega plasma.

Neposredno pred ciljem in že na beograjskih ulicah se je Cvejin posrečilo, da je dohitel prvo trojico, vendar je Danec Emborg v silnem finišu prvi smuknil od strani cilja. Za prvo je potreboval 5 ur, 35 min in 2 sekundi. Samo pet sekund za njim sta švignila čez črto Bolgar Ognenski in Cvejin, toda ni minila še cela minuta, ko so rezali cilj še Danec Nielsen, Bolgar Arsenov in Jugoslovanci Osrečki. Naslednji, ki ga je pozdravila publika na cilju, je bil Holanec Schoenackers, ki je privozil sam v času 5:36:02, takoj nato pa se je zgrnila pod naporno močno skupino, v kateri so bili nam najboljše in najbolj znani udeleženci. Tu je bil nosilec rumene majice Müller, tu so bili Jugoslovanci Varga, Petrovič in Jugo, tu je bil simpatični Luksemburčan Bolzan, Bolgar Krstev in Iliev, Danec Jonsson in se vrsta drugih s skupnim časom 5:38:38.

Med potjo od Slavonkega Broda do Beograda, kamor je odšlo 53 vozačev, je bilo med vožnjo nekaj diskvalificiranih, ker so se posluževali pomoči motorjev, med njimi tudi član slovenske ekipe Podmilščak in še nekaj domačinov.

MOTODIRKA V RADOVLJICI

Radvoljica, 24. jul. Na krožni progi Radvoljica—Lesce—Hraše—Zapuze—Radvoljica so bile danes v okviru občinskega praznika v Radvoljici motodirke. Tekmovanje je bilo dobro izvedeno, brez nezgode, za kar ima največ zaslug poročnik LM Lojze Papič, ki je s svojimi ljudmi skrbel za varnost proge. Tekmovalna proga je bila dolga 9 km in so jo nekateri tekmovalci prevozili enkrat, dvakrat ali trikrat.

Tehnični rezultati — 125 cm: 1. Oblak (Zdravko Vrhunc, Siska) 16:02, 2. Peter Mrak (AMD Ljubljana) 17:55, 200 cm: 1. Sparovec 9:45, 2. Pirč (oba Radvoljica) 10 min, 250 cm: 1. Podberšček (Z. Vrhunc, Siska) 15:05, 2. Podrekar (Tržišče) 17:08, 3. Potočnik (Radvoljica) 21:05, 350 cm: 1. Lev van (Jesenice) 26:56, 2. Drofenik (AMD Trzinov) 27:21, 3. Golobčič (Ljubljana) 30:25, 4. Štrel (Z. Vrhunc, Siska) 32:23, 2. Ambrožič (Bled) 25:22, 3. Ivanuš (AMD Ljubljana) 28:49. R.

Teniško prvenstvo Jugoslavije

Subotica, 24. jul. Na 10. teniški šampionatu Jugoslavije so bili doseženi med drugim tilie pomembnejši rezultati: Mladinke posamežno — četrtfinale: Krišić — Perić 6:1, 5:7, 6:1, Malagurski — Perić 6:1, 6:4, 6:4, Lavrec — Salma 6:3, 6:2, Martinec — Canadi 6:1, 6:2. Po zmagi Lovrečeve v polfinalu nad Malagursko se je kot prva med mladinkami plasirala v finale Mariborčanka L. Lovrečeva.

Zanimivo je bilo tekmovanje članov v polfinalu. V prvi igri je zvezni kapetan in naš teniški veterani Josip Palada premagal mladega Jageca s 7:5, 7:5, 6:1. V drugem polfinalnem srečanju pa je Panajotović premagal Lasca s petimi seti 7:5, 7:5, 6:3, 6:0, 6:2. V polfinalu članje je Crnadakova premagala Winterhalterjevo s 6:3, 6:1. Laszlova pa Zamanjo s 6:3, 6:4. Med mladinci do 21 let je v četrtfinalu Ristić premagal Lišanca s 6:2, 6:5, 6:9. Rizvanbegović Škribiča 5:1, 5:7, 6:4. Tomljenović Pihlerja 2:6, 8:6, 6:2. Jakšič pa Todoroviča s 5:7, 6:1, 6:3. Med moškimi pari sta v II. kolu Jakšič in Brikiš premagala slovenski par Pucinar — Zerovec 6:2, 7:4.

Prvi naslov prvakinje države je osvojila Crnadakova, ki je premagala Laszlovo 6:0, 6:1, tretje in četrto mesto sta zasedli Winterhalterjeva in Zamanjeva.

Alojz Bajc iz Nove Gorice, član ekipe Jugoslavije II, ki je zasedel 13. mesto v generalnem plasmanu in se je tudi sicer odlično držal na vsaj dolgi poti

IZIDI VII. ETAPA (Dodatne številke)

Generalni plasma kolesarjev je bil tale: 1. Müller (Avstrija) 33:39:53, 2. Varga (Jugoslavija) 33:42:41, 3. Krstev (Bolgarija) 33:44:29, 4. Petrovič (Jugosl.) 33:48:08, 5. Bolzan (Lukseemb.) 33:53:28, 6. Van Thournout (Belgija) 33:56:08, 7. Iliev (Bolgarija) 34:04:19, 8. Jonsson (Danska) 34:07:39, 9. Jugo (Jugoslavija) 34:07:39, 10. Rauner (Avstrija) 34:09:44 itd. Plasma ekip: 1. Jugoslavija I (Varga, Petrovič, Jugo) 101:37:55, 2. Bolgarija (Krstev, Iliev, Ognenski) 102:18:05, 3. Avstrija (Müller, Rauner, Talenti) 102:55:09 itd.

ROKOMETNO PRVENSTVO V MARIBORU

Zagreb — prvi Maribor, 24. julija. Od petka do nedelje je bilo v Mariboru polfinalno državno prvenstvo v malem rokometu, na katerem so poleg domačega Branika nastopili še igralci Bosne iz Sarajeva in Zagreba. Branika je pokazal Zagreb, ki je bil tudi prvi. Branik bi bil lahko dosegel drugo mesto, vendar je zapravlil zmago z Bosno v drugem polčasu. Tudi nedeljska tekma med Zagrebom in mariborskim Branikom ni bila preveč zanimiva. Skoda je, da je drugi tekme pokvaril dež. Vse tekme so bile na igrišču Branika v Ljudskem vrtu. Rezultati: Bosna — Branik 11:3 (5:0), Zagreb — Bosna 16:3 (9:2), Zagreb — Branik 21:14 (15:8). Vrnili re: 1. Zagreb 4 točke, 2. Bosna 2 točke, 3. Branik brez točke.

OLIMPIJSKI NASTOP V MARIBORU

Na kletjsko konstruktorja je bilo včeraj tekmovanje mariborskega kletjskega centra v narodnem slogu. Za presenečenje so preskrbeli igralci Maribora, ki so premagali Branik. Rezultati: 1. Maribor 1512, 2. Branik 1487, 3. Slovenska Bistrica 1410, 4. Slander 1406, 5. Lokomotiva (Maribor) 1347, 6. Tekstilac (Maribor) 1294, 7. Kovinar (Maribor) 1272, 8. Ptuj 1262.

MEDREPUBLIŠKI ŽENSKI ATLETSKI TROBOJ

Dvojna zmaga slovenskih zastopnic

Sedem atletskih rekordov v Zagrebu, od teh pet slovenskih — Slovencek zmagale nad Hrvatnicami in Srbkinjami

Kranjčani so ugnali Kamničane

Kranj, 24. julija. Sinoči je bil v kranjskem kopališču pred 600 gledalci prvi prvenstveni odločilni troboj med Kamnikom in Kranjčani. V iglavom. Čeprav je bil to troboj, je zanimanje občinstva vzbudilo le medsebojno srečanje med kranjskimi in kamniškimi plavalci. To pot so bili boljše Kranjčani, ki so v skupnem plasmanu tudi zmagali. Rezultati — moški: 400 m prosto: Sobolevič (Karlovca) 5:23,7, Kostin (Triglav) 5:25,1, Zrimšek (Kamnik) 5:30,0; 200 m metuljiček: Zrimšek (Kam) 2:53,0, 2. Tratinik (T) 2:59,9, 3. Dobrovalc (Kam) 3:05,5; 100 m prosto: 1. Kosnik (T) 1:05,7, 2. Sobolevič (Karl) 1:06,2, 3. Šnabel (Kam) 1:08,9; 200 m klasično: 1. Zrimšek 3:01,9, 2. Dobrovalc (oba Karl) 3:04,9, 3. Kobi (T) 3:06,4; 100 m hrbtno: 1. Sobolevič (Karl) 1:18,0, 2. Bogataj (Kam) 1:20,9, 3. Logar (T) 1:26,8, štafeta 4 x 200 m prosto: 1. Triglav 10:33,2, 2. Kamnik 10:52,7, 3. Karlovca 12:58,2.

II. JUGOSLOVANSKI NEGRO-RALLY

Banja Luka, 24. julija. Prvi dan II. jugoslovanskega letalskega rallyja v Banjaluki. Banjaluka je včeraj primerila nezgoda, ki je terjala smrtno žrtev. Pilot Zoran Vinoković iz beograjskega Aero-kluba je skupno z drugim pilotom Jeremičem prispel na cilj pol minute pred doletem časom. Letalca sta se hotela zato obratovati nekaj dije v zraku. Zato sta popustila plin, vendar se nista ozirala na instrumente, tako da je letalo naglo izgubilo hitrost. Ko je spet došlo na mrtvo točko, se je s približno 40 m višine zrušil na zemljo in razbil na dva dela. Pilot Vinoković je izdihnil na poti v bolnišnico, medtem ko je drugi pilot Jeremič ostal živ in celo nepoškodovan.

OLIMPIJSKI NASTOP V MARIBORU

Na kletjsko konstruktorja je bilo včeraj tekmovanje mariborskega kletjskega centra v narodnem slogu. Za presenečenje so preskrbeli igralci Maribora, ki so premagali Branik. Rezultati: 1. Maribor 1512, 2. Branik 1487, 3. Slovenska Bistrica 1410, 4. Slander 1406, 5. Lokomotiva (Maribor) 1347, 6. Tekstilac (Maribor) 1294, 7. Kovinar (Maribor) 1272, 8. Ptuj 1262.

ROKOMETNO PRVENSTVO V MARIBORU

Zagreb — prvi Maribor, 24. julija. Od petka do nedelje je bilo v Mariboru polfinalno državno prvenstvo v malem rokometu, na katerem so poleg domačega Branika nastopili še igralci Bosne iz Sarajeva in Zagreba. Branika je pokazal Zagreb, ki je bil tudi prvi. Branik bi bil lahko dosegel drugo mesto, vendar je zapravlil zmago z Bosno v drugem polčasu. Tudi nedeljska tekma med Zagrebom in mariborskim Branikom ni bila preveč zanimiva. Skoda je, da je drugi tekme pokvaril dež. Vse tekme so bile na igrišču Branika v Ljudskem vrtu. Rezultati: Bosna — Branik 11:3 (5:0), Zagreb — Bosna 16:3 (9:2), Zagreb — Branik 21:14 (15:8). Vrnili re: 1. Zagreb 4 točke, 2. Bosna 2 točke, 3. Branik brez točke.

OLIMPIJSKI NASTOP V MARIBORU

Na kletjsko konstruktorja je bilo včeraj tekmovanje mariborskega kletjskega centra v narodnem slogu. Za presenečenje so preskrbeli igralci Maribora, ki so premagali Branik. Rezultati: 1. Maribor 1512, 2. Branik 1487, 3. Slovenska Bistrica 1410, 4. Slander 1406, 5. Lokomotiva (Maribor) 1347, 6. Tekstilac (Maribor) 1294, 7. Kovinar (Maribor) 1272, 8. Ptuj 1262.

Advertisement for 'H WENDT ROMAN' and 'PREKLETIM S LADIA'.

Vsak ob svojem času. Stellerjev čas je kmalu prišel. Peljal se je bil na Kurile, pretaknil je bil ves polotok Kamčatko, bival je mesece med Italiji in napisal svojo knjigo o življenju domačinov. Dokončal je kroniko »Svetega Petra«. Eno zimo še in eno poletje na Beringovem otoku, med živalmi, eno leto raziskovanja še na področju, kakršnega za njim ne bo našel noben človek več v takem pristanju — potem bo pripravljen. Tedaj se ne bo oglašal, kakor do zdaj, samo s pismi in poročili, s spisi, ki jih brez upoštevanja odlagajo — tedaj pojde s svojim gradivom osebno v javnost. Bojim se sveta, tako je bil rekel Lepehinu. Mi smo mrtvi... Boril se je sam s seboj. Svet ga je vlekel, otok ga je hotel pridržati. Njegov pogled je zrl plaho navzgor k skali. Zmerom se dvigne spet pozneje nekoč, ko bo bolj v skladu z načinom in bistvom ter bo potem dokončna last človeštva. Toda to upanje je megleno in varajoče. Res je, da bi se ga človek tako rad oklenil, tako rad bi verjel, da se bo Vitus Bering nekega dne zbudil, da bo svet prisluhnil

mrtvim, če bodo spregovorili... toda, kaj je medtem nastalo iz odkritja? Poznejši rodovi, ki bodo enakega duha in bodo hodili po naši poti, bodo našli pustino, kostiše. In ali je tako zanesljivo, da človeštvo stopa od razvojne stopnje do razvojne stopnje? Veliki duhovi, ki so pozivali na velika dejanja, so že živeli v vseh časih. Njihov odmev je zamrl. Naša vožnja dokazuje konec koncev samo eno, da odkritja, kulturna dejanja, duhovna osvajanja zmerom prekoračujejo mero in meje svojega časa. Seveda se spreminjajo dobe. Za Petrom in Ano Ivanovno pride Elizabeta, za Ostermannom in Münnichom pridejo bojarji, za Beringom in Stellerjem lovci na krzna. Pojutrišnjem bodo morebiti spet reformatorji, raziskovalci in iznajditelji, ki bodo časa vtisnili pečat. Ne, kvišku ne gre, temveč sem ter tja. Stellerjev novi vek čaščenja narave in kritike na človeku bo morda nekoč zrastle iz tega, kar danes sejejo na skrivaj. Toda, ali bo ta vek manj krvav, manj okruten, bedast, zmotljiv in duhomoren, kakor so bili prejšnji, ali bodo velike ideje in dejanja učinkovale bolj nepopačeno in prinašala boljše sadove kakor danes — to je še zelo dvomljivo. Že zmerom se je pojavil kakšen Leibniz, že zmerom je jadralk kakšen Bering v negotovo, že zmerom si je prizadeval kakšen Steller, razkriti skrivnosti sveta... toda že zmerom je živel kakšen zaletav Delisle, kakšna trinoška Elizabeta, kakšna tolpa grabežljivih plenilcev. Nič velikega od začetka zgodovine človeštva ni ostalo neoskrunjeno. Plenišer je videl čisto natanko, da so bile njegove misli in sklepanja boljša vrsta blaznosti, da so ga izločevali iz sveta. No, pravzaprav je bil že zdavnaj izrinjen. Stanoval je v Boljšerjzku, kartografiral Kamčatko, delal kot zemljemerec za guvernerja in se ni prav nič nagibal k temu, da bi se odrekel temu življenju v kotu. Tukaj se je lahko vdajal spominom, tukaj je lahko v duhu vedno iznova doživljal Beringovo vožnjo ter spremljal potovanja Stellerja, Basova in Nevodčikova. Steller, nemirni... on je verjel in upal še. Tudi

got zaznamovan je bil Steller slej ko prej ostal popravljavec sveta. Zdjaj je bil potegnil človeka iz svoje ladijske posadke, mladega nadarjenega Rusa Ivana Popova, s seboj k Italomom, in mu naročil, naj divjake priučí branja in pisanja. — Ti so tako brez moči, Plenišer, življenje si jemljejo, ker ne razumejo strahot kolonizacije. Rad bi jim pomagal. Naj se naučijo razumeti, kaj se tukaj dogaja, naj se zbudijo in dvignejo iz svoje zaostalosti. Pisal sem v Petrograd, senatu in svetemu sinodu ter prosil razumevanja za Italme, dal pobudo za upravno reformo... Saj je vendar treba nekaj storiti, saj ne smemo zapirati oči. — Plenišer je bil že dolgo zelo v skrbeh za Stellerja. Kar je uganjal pristav, to je bil javen upor proti guvernerju. Ščuval je Italme, žalil in kritiziral je Čuprova in ostale trgovce s krznom, s prezirrom se je posmehoval poveljem petrogradske akademije, ki so ga pošiljala v Tomsk. Tudi neke vrste blaznost, brezuspešen poskus, da bi zadržal plaz. Mrzlino raziskovanje in vrtnanje, marljivo prizadevanje, da bi prišel vsem stvardem do dna, da bi zboljševal, da bi zadržal kolese časa... toda globoko v srcu je prežal obup. Če bi le ne pil toliko! je mislil Plenišer. Izračunano on — apostol zdravlja. Zdravnik, ki prezira lastne predpise. Nesmiselno — to popivanje, to prepiranje z uradniki in trgovci, je jetične reforme in revolte. Noče me poslušati, saj tega ni delal nikoli. Cel naravoslovni muzej je zdaj znesel... odpotovati bi moral, se dokončno odtrgati od preteklosti. Zanj bi bilo resnično škoda. Potrkalo je. Guvernerjev oficir je vstopil, potegnil pismo in dolgo ter, kakor se je zdelo, zelo žalostno gledal Plenišerja. »Očka,« je rekel tiho, »očka, ne prinašam dobre vesti.« »Kaj pa je?« Plenišer je zamežikal, hitreje je začel dihati. »Ukaz njenega veličanstva carice, očka.« Oficir, mlad poročnik, s katerim se je bil Plenišer že večkrat razgovarjal, je sedel in si prižgal pipo. »Ukaz... žal mi je... vsesh nam je žal. Zapustiti morate deželo.«